

ELOFIZETÉS

KELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hatásos példt sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült

vasutak palotájában.

TELEFON-SZÁM 337

KIADÓHIVATAL

Aradi Nyomda Részvény-

Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.

TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1914.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF

Kedd, május 19.

Mai számunk főbb közleményei:

Vizsgáznak az aradi választók.
„Legnagyobb kihágások a pénzügyintézeteknél” ...
Elégtétel Mangra megsértéséért.
„Elsikkasztják a honvédséget?”
Három milliós bankbuktás.
Virágnapot rendez a Vörös Kereszt Egylet.
Románia tüntetése a monarchia ellen.
Nyolcan vannak a nem kijárók ...
Cifra nyomorúság a hadseregben.
Tarkaságok.

A városok kölcsönei.

Arad, május 18.

Bizonyára nem öreg óhajítások meghallgatására hívta össze Bárczy István a városok polgármestereit, akik — Varjassy Lajos is köztük ment — a városok kölcsönei ügyében ülnek össze holnap Budapesten. Annak, hogy a vidéki városok kongresszus-módra hangoztassák hitel-inségüket, kölcsöneik el nem odázható szükségét, alig lenne célja. A kormány tudja, hogy a vidéki városoknak szüksége van hitelre, sőt az a kimutatás, amelyet Lukács nagyváradi adóügyi tanácsos állított össze, azt is egybeszedte, hogy mennyi kell a városoknak, mire, és hogy mennyi kell mindjárt és mennyi halaszthatóan. A holnapi összejövetel tehát valószínűleg arra való, hogy a kölcsönök igénybevételét tárgyalja, amire nézve, néhány nap előtt meg-

jelent ujsághirek szerint, a pénzügyminiszter már megkezdte a lépéseket.

A városok kölcsön-igényeinek gyors ellátása most sürgősebb, mint valaha. Szinte másodrendűvé válik az, hogy ezek a kölcsönök a városok fejlesztésére valók, hogy gazdasági, kulturális és forgalmi emelkedésüket teszi lehetővé; a kiemelkedő, parancsoló mozzanat az, hogy a városoknak nyújtott kölcsönök révén válnak lehetővé a közmunkák, a melyek a munkátalanságot enyhíthetik. Más kiállítás a súlyos baj csökkentésére nincsen. A tél vége felé a viszonyok javulásának jelei, a tartós jobbrafordulásnak csálóka reménye ki-édesgetett néhány jelzőkölcsönt és ennek révén egy-két építkezés megkezdődött. Ma ezeknek is végén járunk, — a munka fogytán pedig nincs kiállítás a munkaerőnek új foglalkoztatására. Ha tehát eddig még lehetett a közmunkák felől elméleti tanácskozásokat folytatni, most azokhoz sürgősen hozzá kell látni.

Hogy végre, első ízben, az állam, a pénzügyi kormány útján jutnak a városok kölcsönhöz és nem szórványosan, hanem egyszerre, — ez is üdvözlendő dolog. Kétségtelen, (vagy legalább is remélhető) hogy így a városok előnyösebb feltételek mellett juthatnak kölcsönökhöz és minden fillér, amelyet a közkölcsönöknél

megtakarítanak, a polgárságra áthárított terheket csökkenti. Amikor a hazai vagy külföldi tőke a pénzügyminiszter közvetítésével az állam ki-fejezett, vagy burkolt garanciája mellett jut a városokhoz, akkor nemcsak azért szabhat könnyebb feltételeket, mert a kölcsön biztonsága nagyobb, de azért is, mert a kölcsönök szétosztásának módja azt is biztosítja, hogy a kölcsönöket inproduktív, céltalan és fényűző befektetésekre nem fogják fordítani. Arról nem is kell szólni, hogy így a kölcsön lebonyolítása is gyorsabb, mint a mikor a kölcsönök igénybe-vételét felebbézesek tolják el, vagy teszik lehetetlenné, vagy esetleg a kölcsön jóváhagyása olyankor érkezik le, a mikor az ajánlattevő bank visszaléphetett az alkutól.

Ha a holnapi tanácskozáson a városok rendelkezésére álló hitelösszeget föl fogják osztani, illetőleg megállapodnak, hogy az egyes városoknak szükségleteik szerint mennyi jusszon, — akkor ez alkalommal nehéz szerepe lesz Arad polgármesterének. Nemesak azért, mert sok lesz az éhes száj, hanem a miatt, mert Aradnak valóban nagy és jogos igényei, komoly és sürgős tervei vannak, a melyek megoldására tekintélyes pénzek kellenek. Bizunk benne, hogy igazainkat kellő eréllyel és eredmény-

A réztornyú kastély.

Írta: ifj. Hegedűs Sándor.

II.

Már jó darabig ment, mikor észrevette, hogy valaki követi; meggyorsította lépteit, de üldözője sem akart elmaradni. Erre futni kezdett, az utána. Smith látta, hogy úgy nem tud tőle megszabadulni, ezért cselhez folyamodott és egy kanyarultnál úgy tett, mintha tovább futott volna, pedig csak a falhoz lapult, s bevárta üldözőjét. Mikor az egész melléje ért, előugrott a fal mellől s közvetlen közelről lelőtte az ismeretlent. De ekkor aztán igazán menekülni kellett, eldobta a lopott aranyakat és futott ki a hegyek közé. Alig birta a lélegzetét, mire a rejtékajtot elérte, teljesen ki volt fáradva. Mikor szobájába érkezett, kimerülten lihegett. Ebben a pillanatban megszólalt a telefon. Villiam szíve hevesen dobogott, reszketve nyult a kagyló után, lihegve kérdezte:

— Ki az?

A rendőrfőnök volt, aki csodálkozva kérdezte:

— Ébren van még, direktor ur?

— Igen ... nem ... azon felriadtam a csengetésre!

— Oh, bocsanat — szólt a hang — csak jelentenem kell, hogy a bank pénztárnokát lelőtték, a bankot kirabolták, de embereim a pénzt megtalálták a pénztárnok holtteste mellett és a rablónak, azt hiszem, nyomában vagyunk!

— Ugyan? — szólt Villiam.

— Igen, direktor ur, — felelt a rendőrfőnök — nyugodt lehet, hogy a furfangos rabló nemsokára kezeink között lesz. Nekem ugyan

is egy kitűnő ötletem támadt. A híres Teját, akiről csodákat beszélnek, hogy minden bűnt ki tud deríteni s aki épen most New-Yorkban volt, táviratilag idehívtam s ő ma este megérkezett!

— Nem, ez nem lehet — kiáltott Villiam.

— Pedig így van — felelt a rendőrfőnök — sőt már órákig tárgyaltunk is!

Villiam kezében remegett a kagyló.

— Nos és mit mondtam?

— Nem szól ő, kérem, semmit, csak mély szemével néz maga elé és hosszasan elgondolkodik a hallottakon. Mondhatom igazgató urnak, hogy ennél szebb és érdekesebb egyéniséget nőalakban még nem láttam soha!

Villiam nem felelt, annyira fel volt indulva és nem tudta sem azt, hogy mit mondjon, sem azt, hogy mit tegyen. A rendőrfőnök szólt újra:

— Be tetszik most jönni irodámba, igazgató ur?

Villiam megdöbbsent s aztán eszébe jutott, hogy még át sincs öltözve.

— Dehogy ... dehogy — kiáltott a telefonba, aztán letette a kagylót és visszament szobájába, rendbe hozott mindent, fegyverét ki is tisztította, aztán lefeküdt, de egy percre sem tudta lehunyni szemét. A meghiusult rablás, a kiállott izgalom, Teja megérkezése teljesen fel-dulták nyugalmát. Zaklatottan hanykolódott nyughelyén, aztán egy pillanatra elaludt, de akkor úgy tetszett neki, mintha valaki azt sugta volna fülébe: „véged van!”

Erre felkiáltott és felébredt, nem volt senki a szobában, de kint a szabadban már világos volt. Becsengette inasát és reggelit készítettett, aztán rágyújtott egy cigarettára, megint pihenni próbált, de nem tudta magát összeszedni. Ilyen

érzése még sohasem volt, aztán felöltözködött, majd befogatott és elhajtotta a városba. A kocsi egy kicsit magához hozta s ekkor elhatározta, hogy utolsóig fog küzdeni és egykönnyen nem adja meg magát. Az első dolga volt a bankba menni, a rendőrökkel a helyszíni szemlét felvenni, aztán pedig intézkedett, hogy a rendőrfőnök, az ismeretlen Teja és még egy-két ismerőse még aznap este vendégei legyenek.

Minden energiáját összeszedte és elhatározta, hogy nyitott szemmel fog a veszéllyel szembeszállni és megpróbálja szuggeráló erejével lebírni a fenyegetően közelgő erőt, mely reátor, hogy legyőzze őt.

Este hét óra körül villanyfényben uszott a réztornyú kastély minden szobájával, fényes termeivel és az őt környező parkkal együtt. Az érkező vendégek kocsikban s automobilonok egy-másután jöttek a főbejáró elé. Főnt a nagy teremben Villiam Smith, a házigazda leereszkedő nyájassággal fogadta vendégeit. A legelőkelőbb hölgyek és urak voltak jelen. San Francisco notabilitásai és a házigazda meghitt barátai.

Egy automobil túlkése hallatszott és pár perc múlva felnyílt a nagyterem ajtaja és belépett rajta a rendőrfőnök kíséretében a csodahírű Teja. Minden szem feléje fordult. Csodaszép jelenség volt; magas, nyulánk, rózsás arcu és szőke fürtű és mindennek felett ragyogó szemű, bársonyos nézésű leány.

Villiam szemén a remény fénye villant fel. Ez volna az ő ellensége? Ez a lány nézésű, bársonyos szemű hajadon? De már e pillanatban Teja, ki megértette Villiam szemvillanását, megváltoztatta nézését s tekintette egyszerre oly metsző és áthatóvá lett, mintha finom acél-

nyel fogja képviselni, és hogy a sok budapesti utazás után, a melyekről ezt a refrént hozta haza: „még mindig nincs pénz”, — örömhírekkel fog ez alkalommal a fővárosból megjönni.

Vizsgáznak az aradi választók.

(3304 jelentkező. — Háromszáz vizsga az első délután. — Siker és bukás.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, május 18.

Bizonyos, hogy a földi mannát ma délután a városházán osztogatják. Hosszú, sárga lapon öt-hat sor nyomtatott írás, alatta pecsét, igazolja, hogy tulajdonosa írni-olvasni tud, ez a földi boldogság birodalmába nyíló ajtó kulcsa, a vágyva-vágyott választójog megszerzésének sokaknál elsőrendű kellék. A bizonyítvány, amelyet a sikeres vizsgázók ma délután megkaptak félig-meddig már választókká teszi őket és ezért érthető az a buzgalom és törekvés, amellyel siettek — szorgalmas diákok módjára — vizsgára jelentkezni.

Az új választói törvény értelmében Aradon ma délután kezdte meg működését az a bizottság, amely előtt az írás-olvasást igazolni kell. Három bizottság egyszerre működik, hogy a kitűzött időben mind a 3304 jelentkező levizsgálhasson. Minden csoport száz-száz jelentkezőt vizsgáztat naponta. Az első bizottság Angel István dr. főjegyzőből és Marinkovics Péter iskolaigazgatóból áll. A terem előtt, ahol a vizsgázás történik, már négy óra előtt szorgalmasan gyülekeznek a polgárok. Jobbára öreg emberek, nyugdíjasok, mert a fiatalabbja még műhelyben, gyárban van.

Négy órakor pontosan beengedik az első tíz vizsgázót. Kikérdezik a nevüket azután leültetik a zöld asztal mellé. Mindegyik előtt tinta, toll, ceruza és egy füzet; — kíváncsian várják, hogy mi lesz, némelyik izgatott kissé, jobbra-balra tekinget. A főjegyző szólal meg,

röviden elmondja, hogy az új választójogi-törvény kikre nézve tette kötelezővé a választójog megszerzéséhez ezt a vizsgát, majd folytatja:

— Midőn ezen igen fontos aktust ünnepélyesen megnyitom, kívánom, hogy azzal a lelkesedéssel és odaadással működjenek továbbra is, választójoguk gyakorlásában, a haza javára, mintahogy azt megszerezni iparkodtak!

Hátul egy öreg bácsiból kitör a lelkesedés, gyöngye éljént mond, de hát egyedül marad, a többiek már túl vannak a hazafias buzgóságon, s csak a vizsga érdekli őket.

Károlyi András a városi tisztviselői ügyészség szolgálja az első aradi vizsgázó. Előbb olvasni kell. A Faragó-család című népiskolai tankönyvből olvassa a „Nikotju és alkohol káros hatása” t. Az öreg Árvamegyéből szakadt ide, tótosan beszél és most is erősen felvidéki akcentussal olvas: „... hanem azért izz, mert az”. Három-négy sort olvas, utána a többiek, akik között ott van Strengár Demján Száva, az aradi szociáldemokrata párt titkára. Mind jól tud olvasni. Amikor az írásra kerül a sor, az asztal végéről mozgolódni kezd egy alacsony, öreg bácsi. Hogy minden rendben volna, de hát nem lát. Angel István főjegyző készséggel az ablakhoz tilteti az öregot, aki 78-ik esztendejét tapossa, de azért még nem kell neki okuláré, leírja, amit az urak mondanak. No azután reszketős kézzel le is cirkalmazta úgy, mint a többi, hogy a „fiatal ember óvakodjék hozzászólni a dohányzáshoz.”

A főjegyző és az igazgató megnézik az írásokat, Angel kijelenti, hogy a vizsgát mind a tíz jelentkező letette, a bizonyítványt rögtön kikapják. Apró emberkéek Péter-Pál napján forgatják olyan boldogsággal a sok kitűnőről, jelesről szóló bizonyítványt, mint amilyen örömmel ezek a vizsgázók átveszik a sárga papirost. Az írni-olvasni tudást egyébként a következő szövegük okmány igazolja:

Bizonyítvány.

X. Y. aradi lakos, aki — községben, megye, Magyarország — évben, —hó —én született, az országgyűlési képviselőválasztásról szóló 1913. évi XVI.

t.-c. 51. §-a értelmében alakított állandó bizottság előtt a mai napon az egész országra érvényesen egyszer mindenkorra igazolta, hogy írni és olvasni tud. Kelt stb. Elnök, bizottsági tag, pecsét.

Sorban, egymásután átveszik az okmányt, némelyike illedelmesen megköszöni, a másik zavarában köszönni is elfelejt.

Az első izgalmon túl jön a második csoport. Az eljárás ugyanaz, csak román olvasókönyv is kerül elő: *Legendar sau Carte de Cetire pentre Soodale Populare*. Német is van: *Lesebuch für V. u. VI. Classe der Volksschulen*. A román könyvet különben Japa Emanuel kívánta azzal, hogy nem tud olvasni magyarul.

— Próbáljuk csak — biztatta a főjegyző.

Kezébe adták Japának a magyar könyvet és bizony egész szépen elolvasta, hogy mennyi alkoholt is iszunk meg egy évben e hazában.

A második bizottságnál Kovács Vince tanácsnok és Miklósi Andor tahító vizsgáztatnak. A harmadik teremben, ahol Vannay Gyula és Strumberger Oszkár vizsgáztatnak, történt az első bukás: Seifert János polgártársat érte a balszerencse. Az olvasás csak ment valahogyan, de az írással baj volt, mert hosszas munka után ezt kanyarította ki Seifert János: „a legnagyobb res inkább javasolni szert nagy tetteket mid azokat gyakorroni.” A bizonytalan szarkalábakból valóban bajos volna kideríteni, hogy ez azt jelenti: a legnagyobb rész inkább javasolni szeret nagy tetteket, mint azokat gyakorolni.

Akadott egy román atyafi, aki se írni, se olvasni nem tud, de — ugymond — eljött jelentkezni, mert sok adót fizet. Megnyugtatták a jámbort, hogy ennek nem most és nem itt van az ideje, mire nagy méltatlankodva távozott.

Hat óra után egyszerre népes lett a folyosó. Jöttek a munkások, a kik műhelyek, gyárak porát sietve rázták le ma délután, hogy megjelenhessenek a bizottságok előtt, amelyek valóban a legnagyobb odaadással és lelkiismeretességgel végzik jelentős munkájukat.

tüket lövelt volna széjjel. William arcáról eltűnt a mosoly, hidegen üdvözölte az ismeretlen és szórakozottan hallgatta a rendőrfőnök szavait, aki mentegetőzve mondta, hogy azért késtek, mert Teja egy pár intézkedést tett, melyeket azonban még ő előtte is eltitkolt.

Asztalhoz ültek, Teja kedvesen csevegett a mellette ülőkkel és koronként mély szemeivel figyelte Smidit a házigazdát. Mikor a gyümölcsöt szervírozták, hirtelen beszédbe ereszkedett Villiammal.

— Régen lakik már e vidéken?

— Hosszu évek óta!

— De ugy-e nem itt született?

— Dehogy!

— Olyan benyomást tesz, mintha még most is Európa sápadt napja fénylene arcán.

— Kérem, én amerikai vagyok, apámat a délszaki elleni háborúban ölte meg egy indián.

— Nos és él még az anyja?

— Dehogy, szegény öngyilkos lett.

S most Teja felelt:

— Mennyi tragédia, valóságos regény!

— Kérem, ez nem regény, ez az élet!

— Regényes élet! — Erre Teja hirtelen

átnyújtott egy mogyorót s kérte a házigazdát, hogy azt törje föl. Villiam örömmel ragadta meg az alkalmat, hogy másra terelje a figyelmét és nem gondolva semmire, elvette a mogyorót és azt mutató és hüvelykujjával nagy könnyen összeroppantotta.

Egy női hang csodálkozva szólalt meg az asztalnál:

— Milyen ügyes!

Teja felelt rá:

— Ugy-e úgy akarta mondani, hogy milyen ügyetlen!

William közbevágott:

— Miért volnék én ügyetlen?

— Mert könnyedén adja fel sáncait!

Villiam összeszorította öklét és az asztalra ütött.

— Az én sáncom, az én erősségem!

Teja nevetni kezdett.

— Hiszen épen ezt árulta el!

Az inas jelentette, hogy a kávé készen áll. Erre asztalbontás következett s az egész társaság átvonult a szomszéd termekbe. Teja elbeszélgetve az urakkal bejárta az összes szobákat, figyelmesen megnézte és meg is látott mindent.

Epen Villiam nagy dolgozószobájában volt az egész társaság, amely hátsó szoba volt s amelynek csak egy ajtaja volt, az, mely a szomszéd teremből ide vezetett; mikor Teja arra kérte a társaságot, hogy engedjék meg neki, hogy egy bűvészműtávirányt bemutasson. Villiamnak nem tetszett ugyan a dolog, de minthogy az egész társaság örvendett az ötletnek, ő is hozzájárult ahhoz. Erre Teja egy kis ezüst kalapácsot vett elő s azt mondta, hogy ez a kalapács oly bűvös erővel bír, hogy ha ő akarja, utat nyit neki a falon át.

Villiam ekkor készt elővette s a falhoz támaszkodva várta, mi fog történni. Teja azt mondta, hogy a harmadik kalapácsütésre fog megnyílni a fal. Villiam tisztában volt tervével, tudta, ha a rejtekajtót felnyitja Teja, akkor a rejtett kincseket meglelik s ő veszve van. Teját megölni itt nem lehetett, tehát csak a menekülés volt hátra!

Teja most a második csapást mérte a falra az ezüst kalapáccsal, aztán felkért két férfit, hogy szorosan mögötte haladjanak, mert azt mondta, hogy a fal megnyílása nagy rázkódást

fog előidézní. Ezzel nyilegyenest indult a rejtekajtó felé.

Villiam érezte, hogy nincs egy pillanat veszténi való ideje sem, azért gyors mozdulattal átvágta a villanyvezeték huzalát, mire nagy sercegés között a kastélyban az összes lángok kialudtak, aztán átugrott a vendégek során, felpattantotta a rejtekajtót s eltűnt a teremből. Letutott a pincébe, gyorsan pénzt vett magához és menekülni próbált, mikor a hosszú földalatti folyosón kiért a szabadba, futni kezdett. Egyszer csak egy éles füttyszót hallott, amelyre megdöbbenve megállt. Jól ismerte ezt a jelt, a rendőrség jele volt ez. Az óvatos Teja sűrű kordont vont a kastély körül. Villiam kétségbeesésében zokogni kezdett, a füttyszó újra megszólalt s alakot látott a homályban felbukkani. Ösztönszerűen visszafordult a rejtekut felé, de mikor a közelébe ért, megdöbbenve látta, hogy onnét fény árad felé. Még pár lépéssel közelebb ment s íme a rejteknyílás bejárata előtt egy nőalak állott, aki kezében egy ótágu kandellábert tartott, amelynek gyertyalángjai mint egy fátyla füstölve lobogtak. Ez volt Teja! A híres, a csodatevő Teja!

Villiam kirántotta revolverét s elhatározta, hogy elpusztítja őt, feléje futott s célzásra emelte fel karját, hogy lelője Teját. De íme két izmos kar ragadta meg hátulról s ő egy szempillantás alatt meg volt kötözve. Ekkor Teja odajött hozzá, arcába világított a gyertyákkal és szigorú hangon azt kérdezte tőle:

— Hogy hívnak?

— Geril!

Igen, ez a te neved? S én vagyok Teja, aki eljött, hogy megmondja és bebizonyítsa neked, hogy az élet mindent visszaad!

Elégtétel

Mangra megsértéseért.

(Interpelláció a delegációban. — A külügyminiszter nyilatkozata.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, május 18.

A magyar delegáció mai ülésén Telegdy József igen energikus hangú interpellációt intézett a külügyminiszterhez, akitől megkérdezte, van-e tudomása azokról a tüntetésekről, melyeknek céltáblája Bukarestben Mangra Vazul honfitársunk és a magyar képviselőház tagja volt? A külügyminiszter válaszában kijelentette, hogy bukaresti követünket már napokkal ezelőtt utasította, hogy a tényállás kiderítése céljából Mangra Vazul magához keresse. Mangra közben Bukarestből elutazván, követünk vele nem beszélhetett. A külügyminiszter utasította követünket, hogy az ügyben a román külügyminiszterhez forduljon. A román külügyminiszter kijelentette, hogy a tényállást meg fogja állapítani és a bűnösök el fogják vénni büntetésüket. Berchtold gróf beszédéből kiderült, hogy a kérdés elintézése helyes mederben van s a magyar delegáció meggyőződött róla, hogy külképviselünk kötelességét teljesítette és így egyelőre az ügy jelenlegi stádiumában be kell várni a tényállásnak megállapítását és az annak eredményéhez képest a román külügyminiszter részéről felajánlott elégtételt.

A delegációban történetekről a következőket jelenti tudósítónk:

A közös ügyek tárgyalására kiküldött magyar országos bizottság ma délutáni teljes ülését negyed ötkor nyitotta meg Zichy Ágost gróf elnök. Az ülés megnyitása után jelentette, hogy Kammerer Ernő és Solymossy Odón báró betegségük miatt lemondtak delegációbeli tagságukról s helyükbe Vermes Zoltán és Dákó Milán pótagok hivattak be.

Telegdy József interpellálta meg ezután Mangra Vazul bukaresti inzultálása ügyében a külügyminisztert.

— A lapok hiradása szerint — mondotta — a napokban súlyosan inzultálták Bukarestben Mangra Vazul magyar országgyűlési képviselőt. Igaz, hogy Mangra mint magánember jelent meg Bukarestben, de ez semmit se változtat a dolog lényegén, sőt súlyosbítja a sérelmet az, hogy ott, mint a román kultúrtörökvések egyik képviselője volt jelen és ilyen minőségében érte őt az inzultus. Nem lehet eltitkolni, hogy

bizonyos román körök egymásután több ízben kifejezést adtak monarchiaellenes gyűlöletüknek.

(Ugy van!)

Ezekkel a tüntetésekkal szemben a román hivatalos körök tulságos elnézést tanúsítanak. A monarchia külügyi vezetősége többször kifejezést adott annak, hogy Romániával teljes egyetértésben intézi a külügyeket és Románia mindig élvezte is a monarchia jóakarátát, de ha továbbra is szítja a hangulatot ellenünk, meg kell védenünk megfelelően érdekeinket. Nem vagyunk hajlandók eltűrni, hogy Romániában megsértsék a velünk szemben köteles udvariasságot. Épen ezért kérdem a külügyminiszter urat, szerzett-e hivatalos tudomást az esetről, s ha a lapokban megjelent hírek megfelelnek a valóságnak, mit szándékszik tenni az elégtétel szerzése ügyében?

Berchtold gróf külügyminiszter azonnal válaszolt az interpellációra. — Szükségtelen hangsúlyoznom — ugymond — mennyire saj-

nálatos, hogy egy magyar állampolgáron, aki magas egyházi méltóságot visel és tagja a magyar törvényhozásnak, ilyen sérelem esett. A történeteket illetőleg megjegyzi, hogy értesülései lényegileg a hírlapokból származnak, mivel Mangra nem fordult a külügyi hatóságokhoz és az közvetlen felvilágosítást nem nyerhetett tőle. Már tegnap utasította Czernin grófot, a monarchia bukaresti nagykövetét, hogy Mangrát hívja magához, de addigra már elutazott. A pontos tényállást kellene felderíteni, mert az első újsághírek tetemes bántalmazásról beszélnek, míg Mangra szerint a tényállás sokkal enyhébb. Czernin gróf utasítást kapott, hogy illetékes helyen tegye szavá a sajnálatos incidenst, ez megtörtént, a román külügyminiszter kijelentette, hogy gondoskodni fog a tényállás megállapításáról és arról, hogy az esetleges büntetések ellen az eljárás meginduljon. Kéri a válasz tudomásul vételét.

Telegdy József kijelenti, hogy a külügyminiszter válaszát megnyugvással tudomásul veszi.

Románia tüntetése a monarchia ellen.

(Erdély megerősítésének szükségessége.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, május 18.

A delegáció ma délutáni ülésén, az interpellációk után, amelyekről lapunk más helyén számolunk be, Hegedüs Lóránt előadó ismertette a hadügyi albizottság jelentését a költségvetésről. Az idei költségvetésben ötvenegy millió korona többlet mutatkozik, ami a véderőprogram fejlesztésével függ össze. Indokolja ezután az előirányzott póthitelek szükségességét. A hadi szükségletek beszerzésénél a bizottság tiltakozását jelenti be, hogy Magyarországot Ausztriával szemben háttérbe szorítják.

Chorin Ferenc elismeri a véderőfejlesztés fontosságát, a balkáni eseményekkel szemben azonban nem látja a monarchia érdekeit biztosítva a nagy áldozatok ellenére se. Magyarország gazdasági depresszióval küzd, egyetlen terjeszkedési helyünkön, a Balkánon nem tudunk pozíciót teremteni. Minden kiadást alaposan meg kell fontolni. Elítéli, hogy a hadvezetőség nem terjesztett elő flottafejlesztési programot. Békében akarunk élni Romániával, de az erdélyi várerődítéseket mégis szükségesnek tartja. Ez nem jelent provokációt, Románia az utóbbi időben komoly monarchiaellenes tüntetéseket, volt a színhelye és számolni kell ezeknek a tüntetéseknél a politikai hatásával. Románia társadalmi magatartása demonstráció Magyarország ellen, amit nem tűrhetünk sokáig. Reméli, hogy Románia jobb belátásra ébred és megfelelő intézkedéseket fog tenni. A költségvetést nem fogadja el.

Issekutz Győző tiltakozik az ellen, hogy az osztrák delegáció magyar belügyekbe avatkozzék. A hármasszövetségnek barátja, de azzal a kikötéssel, hogy a magyar állam nemzeti jellege minden időben és minden körülmények között kidomborodjék. A katonai fizetésrendezés ügyében ő is szükségesnek tartja az intézkedést, de a válságos pénzügyi helyzet jelenleg megakadályozza ezt.

Beöthy László, aki közben átvette az elnöki széket, azt javasolja ezután, hogy a delegáció legközelebbi ülését holnap délelőtt fél tízkor tartsa meg.

EGYESÜLETI ÉLET.

Virágnapot rendez

a Vörös Kereszt Egylet.

(A közgyűlés határozata.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, május 18.

A Vörös Kereszt Egylet aradi fiókja vasárnap délelőtt tizenegy órakor tartotta közgyűlését a városháza kistermében. Vársárhelyi Janka elnök nyitotta meg a közgyűlést, üdvözölte a megjelent tagokat és meleg szavakkal köszöntötte meg az iránta megnyilvánuló bizalmat. Sulik Kálmán titkár olvasta fel ezután évi jelentését, majd Alt János pénztáros ismertette az egyesület vagyoni állását.

Az elnök indítványára a közgyűlés ezután elhatározta, hogy pünkösd másodnapján virágnapot rendez. Uri hölgyek virágokat kínálnak majd a járóelőknek, tíz fillérért árulják darabját, de — mondotta az elnök — nem tola kodva, nem zsarolva, s akinek van már virágja, azt még egyszer megkínálni nem szabad. A közgyűlés szűkebb bizottságot küldött ki a virágnap előkészítési munkálatainak megbeszélésére, s a bizottságba a következőket küldte ki: Kádas Kálmán, Lőcs Rezsőné, dr. Barra Gyuláné, Mayer Miksáné, Kintzig Gézané, dr. [Prohászka Lászlóné, dr. Pozsgay Istvánné, dr. Tisch Mór és Laczay Endréné.

Zubor Andor felszólalása után köszönettel elfogadta a közgyűlés Hoffmann Antal aradi kereskedőnek azt az ajánlatát, amely szerint akár háboruban, akár békében önköltségi áron szállít az egyesületnek kötszereket, s ennek fejében azt kéri, hogy a „Vörös Kereszt Egylet aradi fiókjának szállítója” címet használhassa. A megüresedett választmányi tagságra a közgyűlés egyhangúlag dr. Zimmermann Károlynét választotta meg s ezzel a közgyűlés véget ért. Az egyesületnek következő tagjai jelentek meg a közgyűlésen: Vársárhelyi Janka, gróf Königsberg Gizella, Ab-ray Lajosné, Kádas Kálmán, Avarffy Ferencné, Tagányi Gusztávné, Lőcs Rezsőné, Lejtényi Sándorné, báró Urbán Péterné, Hausser Károlyné, gróf Breda Viktorné, özv. Purgly Lajosné, Vársárhelyi Jánosné, Domány Józsefné, Kugler Istvánné, Baross Boriska, Mayer Miksáné, Fischer Margit, Reicher Károlyné, Steiner Jakabné, Purgly Lászlóné, Barra Gyuláné, Barra Margit, Prohászka Lászlóné, Múlek Lajosné, Varjassy Lajos, Urbán Péter báró, Lőcs Rezső, Zubor Andor, Kádas Kálmán, Tisch Mór dr., Zimmermann Károly dr., Alt János.

(*) A Mérnök Egylet honctói tanulmányútja. Hirt adtunk a minap, hogy az Aradi Mérnök és Építész Egylet a nagyváradi, szegedi és temesvári mérnök egyletekkel együtt tanulmányutat rendez Honctóra, az Acsev. cementgyárának és az ott levő nagyszerű vasbeton építmények megismerésére. A szegedi mérnök egylet részéről vasárnap Aradon volt Doránszky Gyula háznagy, Szeged város főmérnöke és az aradi mérnök egylet vezetőivel a tanulmányút részleteit tárgyalta meg. Szegedről és környékéről 43 mérnök jön 23-án Aradra. A temesvári mérnök egylet szintén jelentkezett már egyelőre bizonytalan számú résztvevővel.

(*) Az Aradi Kereskedők Köre május 18-án kedden este 9 órakor választmányi ülést tart, amelyre a tisztikar és a választmány tagjait ez uton is meghívja az elnökség.

„Legnagyobb kihágások a pénzügyintézeteknél...”

(Birálata a magyar kis bankokról. — A főrendiházi bizottságok érdekes ülése.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, május 18.

A főrendiház közjogi és törvénykezési bizottsága ma délelőtt tizenegy órakor Wlassics Gyula elnöke alatt ülést tartott, amelyen Sándor János és Balogh Jenő miniszterek is részt vettek. A képviselőválasztói kerületek beosztásáról szóló javaslatot Molnár Viktor előadó ismertette.

Szmrecsányi érsek felszólalt az ellen, hogy Egertől önálló képviselőválasztási jogát elvették, amennyiben őt községet csatoltak még az egri kerülethez. A belügyminiszter válaszul kijelentette, hogy az aránylagos beosztás tette ezt szükségessé.

Ezután az egyesült pénzügyi, közgazdasági és közlekedési bizottság tartott ülést. Ferenc József unitárius püspök felhívta a kormány figyelmét az erdélyi földgáz kérdésére. Teleszky pénzügyminiszter válaszul kijelentette, hogy meg kell várni, míg a közgazdasági hullámok elsimulnak, hogy megfelelő intézkedéseket tehessenek ezen a téren.

A pénzügyi bizottság az 1914—15. évi költségvetést tárgyalta ezután.

Takács Menyhért jászvári prépost a katolikus autonómiának a legközelebbi képviselőválasztás előtt való életbeléptetését sürgeti és történelmi szempontokat hangoztat. II. Rákóczy Ferenc hamvainak hazaszállításakor azt határozták el, hogy szobrot emelnek sírhelye fölé, most pedig azt hallja, hogy freskókat festenek. Megnyugtatóst kér ebben a kérdésben.

Hajos József az országos központi hitelszövetkezet kérdésében kér felvilágosítást. Az intézmény hivatása az volt, hogy a vidéki hitelszövetkezeteket támogassa, időközben azonban működési köre kibővült. Ezt nem bírta el a kedvezőtlen helyzetbe jutott.

Dessewffy Aurél gróf szintén a hitelszövetkezetek rendezetlen helyzetéről beszél.

Ulmann Adolf kijelenti, hogy a központi hitelszövetkezet szervezete nincs arányban törvényeszerű hivatásával. Működési körét meg kellene szorítani, de ez ne történjék a kisipar jogos érdekeinek kielégítése nélkül.

A pénzügyintézetek terén a legnagyobb kihágások vannak.

Különböző pénzügyintézetek alakulnak kis tőkével és mindenféle vállalkozásokba becsátoznak. Szükségesnek tartja a törvényhozás közbelépését, de csak akkor, ha a válság izgalmaitól felszabadultak a kedélyek a helyrálának a normális állapotok.

Matlekovics Sándor abban látja a hibát, hogy a bankok a betéteket helytelen teoretikus alapon kezelik. Helyteleníti, hogy a kormány krízis esetén arra nem érdemes pénzügyintézeteket is segíyez. A nagy bankok nem keresik a vidéki affiliációt.

Aggódik pénzügyi helyzetünk jövője miatt, mert a költségvetés 300 millió deficitet dolgozik.

Csak takarékossgal, vagy a jövedelmek emelésével lehet segíteni, de a katonai költségekben takarékoskodni sajnos nem lehet. Tévesnek tartja a pénzügyminiszternek azt a politikáját, hogy folytonos kölcsönökkel akarja ellensúlyozni a deficitet. Az egyenes és fogyasztási adók emelését és különösen a szeszadó emelését kívánja.

Teleszky János pénzügyminiszter válaszul az elhangzott megjegyzésekre hosszasan foglalkozik a hitelszövetkezetek ügyével. A központi hitelszövetkezet megrostálás nélkül vett fel nem odavaló elemeket és 1907-ben a koalíciónak az a szánálási módja, amely tulajdonosan fokozott, mesterséges iparfejlesztésből állott, hibás volt és csak momentán sikereket mutatott fel, de a további bajok csiráit foglalta magában. A mostani kormány fogja megállapítani a diagnózist a szánálás azután következik. A vizsgálat eredményéről nem tételezi fel, hogy rosszhiszemű volt, ha igen, akkor a megtorlás nem marad el. A száná-

lás financiaiális következményeit az állam fogja viselni.

A pénzügyintézetek reformját ő is szükségesnek tartja.

Igaza van Matlekovicsnak, hogy a betétek rosszul vannak elhelyezve, a jelzálogkölcsönökbe fektetik. A probléma nehéz, de vannak utak a segítségre. A törvényhozásnak kell foglalkozni e kérdéssel, de amíg a válság nem simul el, nem akarják a közvéleményt izgalomba hozni ezzel. Egy ankét fogja megállapítani, miként lehetne a kérdésen segíteni. Definíció kérdésének tartja, hogy deficitet költségvetéssel állunk-e szemben. Ha igen, akkor 1904. óta, mióta a beruházások megindultak, mindig ilyen volt a költségvetés. A kölcsönök tényleg nagyok, de csak két út állott előtte, vagy a beruházások megszorítása, vagy nagyobb kölcsönök igénybevétele. Kénytelen volt ezt az utat választani.

Jankovits Béla kultuszminiszter a katolikus autonómia dolgában kijelenti, hogy ő is óhajtja az autonómia megvalósítását, ez a kérdés már tíz év óta huzódik, nagyon sok tanulmányt igényel és így fix terminust nem lehet mondani. Ami Rákóczy sírját illeti, minden szakértő azt mondta, hogy freskókat fessenek oda. Forster Gyula báró, az országos műemlék bizottság elnöke is azt jelentette, hogy a szoborpályázat eredménytelenül járt le.

Herzog Péter báró a budapesti pályaudvarok és a fiumei kikötő kibővítését sürgeti.

A költségvetést ezután elfogadták és az ülés ezzel véget ért.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Tárgyaló teremből kidobott ügyvéd.

— Kunitzer mester újabb kalandjai. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, május 18.

Már napok óta az a kérdés izgatja a budapesti ügyvédeket, melyiküket éri az a megfeszítettség, hogy az ügyvédvállalásra utasított Kunitzer mester — az ügyvédek ügyvéde — őt védőjének választja? A híres kőcsapörben ugyanis mára tűzte ki Jókuthy Miklós bíró a folytatódó tárgyalást, amelyen rendkívül sok érdeklődő jelent meg. A tárgyalás fizikailag rosszul végződött Kunitzerre: a bíró két markos teremsgazdával egyszerűen kidobatta a teremből. Hogy ez az incidens miképp folyt le, arról a következő harctéri tudósítás számol be:

A tárgyalás elején Kunitzert felszólította a bíró, jelentse be ügyvéde nevét.

Kunitzer: Kerestem Londonban, Párisban, de sehol a kerek világon rajtam kívül jobb ügyvédet nem találtam. Tehát az ügyvédvállalásra utasító végzést nem veszem tudomásul, mert ebbe egy tudatlan ügyvéd ugratta be a bíró urat. Majd idehozom én Plósz apámat...

Az alperesi ügyvéd: Bíró ur kérem, távolítsa el ezt az embert.

— Ez az ember tudatlan. Fondorlatosan félrevezeti a bíróságot. Ez csalás.

A bíró, aki eddig nyugodtan hallgatta a felelőst, felpattant:

— Tessék innen távoznia, mert kivezetetem!

— Én csak az erőszaknak engedek!

A bíró erre egymásután kétszer ötven-ötven korona pénzbírságra ítélte el a mestert. Majd felfüggesztette az ülést és jelentést tett az esetről a törvényszék elnökének. Pár perc múlva két markos hivatalos szolgálat lépett a terembe.

— Szép szál legények, de én darabontoktól nem hagyom kivezetetni magam. Ha a bíró ur sommásan kidobát, én sommásan uton visszahelyezem magam.

— Szolgák, távolítsák el az ügyvéd urat! — adta ki a parancsot a bíró.

A két szolga erre székestől együtt kiemelte Kunitzert a teremből. Utközben, mintha csak az angolparki rödlipályán csuszott volna. Kunitzer kéjes felkiáltásokat hallatott. Majd amikor kiértek vele, visszaszaladt a terembe.

— Sommás repozícióval éltem. Itt vagyok megint! — mondotta diadalmasan.

A két szolga erre vállon ragadta és újra kihurcolta a mestert.

— Mi az? Az országházban vagyunk? Hát itt is vannak darabancok? — kiáltotta oda-kinn és mint akivel kedélyes dolog történt, viccelni kezdett a dologról. A bíró ezután pár perc alatt végzett a tanúkihallgatásokkal.

§ Házjavításból bűnpör. Vale Avram kerülsi lakos a múlt évben bérbeadta házat 1913. január elsejétől kezdődőleg 1913. december 31-ig Ludrovsky Margit postamesternek. A postamester természetesen különböző átalakításokat eszközölt a házban, telefon és távíró huzalokat vezetett be. A múlt év november végével Ludrovsky Margit házat vásárolt és új házába költözött a postahivatallal együtt. Vale, akinek a háza ilyenformán már december elejétől üresen állott, kérte a postamesternőt, hogy még a bérleti szerződés lejártá előtt adja át neki a házat, hogy azt reparáltathassa. Ludrovsky Margit ebbe nem egyezett bele, mire Vale a múlt év december 10-én feltörte a házat és azt renováltatta. A postamester magánlakásért miatti feljelentette Valet, akit a törvényszék vád alá is helyezett. Ma tárgyalta az ügyet az aradi kir. törvényszék, azonban miután Miclea Seveér dr. védő által hivatkozott tanúk igazolták, hogy a ház Ludrovsky Margit kiköltözése után olyan állapotban volt, hogy eső, vagy szélvihar nagyobb kárt tehetek volna benne és így sürgős reparációra volt szükség, az ügyészség a vádat Vale ellen el ejtette.

§ Vasutasból vasuti tolvaj. Budapestről jelentek: Erdekes ember állott ma a budapesti büntetőtörvényszék Russziskó bíró elnöklésével ítélező tanácsa előtt. Faludi Béla fölött ítélezett a bíróság, aki az utóbbi időben sűrűn követett el a vonaton tolvajlásokat. Valamikor vasutas volt, de nyugdíjazták és azóta sorra követte el bűncselekményeit. A mai tárgyaláson csak Schwarcz József dr. és Szitáry József kárára elkövetett lopásokért vonták felelősségre. A tárgyalás folyamán az ügyész egy 120 oldalas füzetet nyújtott be, amelyben Falusi önéletrajzát írja le. Ebben azt bizonygatja, hogy lelki kényszer hatása alatt követte el a lopásokat. Az elnök felszólítására elmondja, hogy a fiumei tengerészeti akadémiát végezte, mint sorhajóhadnagy került ki, de baleset érte, a lábát amputálták és ekkor ott kellett hagynia a katonaságot. Polgári állást vállalt, majd innen is távoznia kellett. Most 38 éves, és ez időből 18 esztendő fegyházban töltött, nem tud ellentálni bűnös hajlamainak. A bíróság azonban nem fogadta el ezt a védekezést és elítélte Faludit három évi fegyházra, egyúttal elrendelte, hogy az önéletrajzot, mint érdekes bűnügyi tárgyat a bűnügyi múzeumba helyezték el. Az ítélet jogerős.

§ Hatóság elleni erőszak petróleumlámpával. Husz Karácsony simonyifalvai lakos a múlt év augusztusában alaposan fenekére nézett a pohárnak és a korezmában duhajkodni kezdett. A községi rendőrök, hogy nagyobb verekedésnek elejét vegyék, a részeg embert megfogták és a község házára vitték. Amint azonban odaértek, Husz megfogta az asztalon lévő égő petróleumlámpát és teljes erővel Szűcs János rendőr fejéhez csapta. A petróleum szerencsére a lendület közben kifolyt és így robbanás nem történt, de Szűcs így is két héten belül gyógyuló sérülést szenvedett. Az aradi kir. törvényszék ma hatóság elleni erőszak büntette miatt egy havi fegyházra ítélte Huszt.

Tisza István grófnak nincs elintézetlen ügye.

(A tábornoki zsüri döntése. — Kivételes eljárás.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, május 18.

A napok óta huzódó Tisza-Rakovszky affér a vége felé közeledik.

A segédek szombat esti értekezletén Odescalchi Géza herceg és Üchritz Zsigmond báró közölték Rakovszky István megbizottaival Windischgraetz Lajos herceggel és Palavicini György őrgróffal, hogy Tisza István gróf annak a kérdésnek eldöntését, hogy rendezve van-e ügye Polónyi Dezsővel szemben, illetve szükséges-e, hogy ebben az ügyben lépéseket tegyen,

katonai uton kívánja tisztázni

és erre való tekintettel kérték Rakovszky István megbizottait, hogy függesszék fel az ügy tárgyalását mindaddig, amíg erre vonatkozólag az illetékes főmó döntését ki nem kérte.

Rakovszky István megbizottai e kérést teljesíthetőnek találták és erre mindkét fél megbizottai abban egyeztek meg, hogy az ügy további tárgyalását felfüggesztik.

A miniszterelnök esetében nem akarták alkalmazni a rendes katonai becsületbírásgot, amely minden ezred kebelében szervezve van, mert a segédek szerint Tisza, mint az ország miniszterelnöke, kivételes helyzetben van és az ügy katonai elintézése sem történhetik a szokott uton. Éppen ezért a továbbiak intézésére vonatkozólag szükségesnek tartották, hogy érintkezésbe lépjenek Terstyánszky hadtestparancsnokkal, ami még tegnap meg is történt.

Vasárnap délelőtt tizenegy órakor a miniszterelnök fölkereste Terstyánszky Károly hadtestparancsnokot, akivel fél óra hosszát konferált. Azután Rohr Ferenc honvéd főparancsnok, lovasági tábornoknál jelentkezett a Disztér 17. számú parancsnoki épületben. Telefonon idehívták Dáni Béla vezérkari ezredest, a budapesti 4. hadtest vezérkari főnökét.

Tegnap késő este Terstyánszky megjelent a Nemzeti Kaszinóban és behatóan tanácskozott a segédekkel, valamint a kaszinó más tagjaival is. Terstyánszky behatóan fejtegette a kaszinói tagok előtt, hogy a miniszterelnök, aki Magyarországon rangban a király után következik, nem állítható rendes becsületbírásg elé, és ha ügyében kételyek támadnak, egész más módon kell eljárni, mint más ügyben.

Ma délután a hadtestparancsnokság Uri-utca 48. szám alatt lévő palotájában

összeült a katonai becsületbírásg,
amelyben négy altábornagy vett részt.

A becsületbírásg kihallgatta Tisza István gróft, aki huszárkapitányi uniformisban, teljes katonai parádeban jelent meg. Kihallgatták a miniszterelnök segédeit is, akik mint tanúk jelentek meg. A fél és a tanúk meghallgatása után az altábornagyok tanácskozára gyűltek össze és délután meghozták döntésüket, amelyről Tisza István gróf segédei értesítették Rakovszky segédeit.

A katonai zsüri ítélete szerint
Tisza István grófnak nincs
elintézetlen ügye Polónyi Dezsővel s így Rakovszkynak feltétlenül elégtételt kell adnia neki.

E határozat alapján a felek segédei az éjszaka folyamán újból összeültek és tanácskozásuk a késő éjjeli órákig tartott. A tanácskozás eredményéről a segédek minden felvilágosítást megtagadtak. Politikai körökben azt hiszik, hogy az affért párbaállal intézik el.

Cifra nyomoruság

a hadseregben.

(A tisztikar helyzete. — Interpelláció a hadügyminiszterhez.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, május 19.

A delegáció ma délutáni ülésén interpellációt mondott el Rakovszky István, a tisztek cifra nyomoruságát tette szóvá és sürgősen követelte szármalmas anyagi helyzetüknek javítását. A kortesfogás izű és az elmúlt napok eseményeiből következően, világos tendenciájú beszéd így hangzott:

Interpellációjában, amelyet Krobotin hadügyminiszterhez intézett, abból indult ki, hogy hiábavaló a legénység számának szaporítása, ha nincs megfelelő képzett katonatiszt. Ennek oka a tiszti fizetés rendezetlensége. Tudja, hogy a hadügyminiszter intézkedett abban az irányban, hogy növelje a tiszti létszámot, de ez az intézkedés nem járt sok eredménnyel, mert az egyedül célravezető eszköz a fizetés-rendezés lenne. A tisztek olyan fizetés mellett, mint a milyent most élveznek, nem kockáztathatják egészségüket, életüket. Az állami tisztviselők jobb helyzetben vannak velük szemben, mert életmódjuk nincs folytonos nyilvános ellenőrzés alatt. Felsorolja ezután, milyen különböző címeken vonnak le a tisztek fizetéséből, úgy, hogy elsején alig marad néhány koronájuk. Rosszabban fizetik a tiszteket, mint Német vagy Franciaországban és másutt, pedig nálunk legrosszabbak az életviszonyok. Kivétel az, hogyha a palotaórsághoz jutnak, mert akkor úgy fizetik őket, mint sehol. (Derűtség.) Ez az anarchia bevitele a hadseregbe. (Helyeslés az ellenzéken.) Semmittevésért dusan fizetik a darabontiszteket, azok pedig, akik éjjel-nappal dolgoznak a hazáért és senyvednek, szükségét látnak. (Mozgás a katonai előadók közt.) A hadvezetőség részéről helytelen eljárásnak tartja, hogy a szegény tisztek fizetését szétszedik különböző alapokra. Felháborító dolognak tartja, hogy a katonazenét a gyalogos tisztekkel fizettetik meg. Ez hozzájárul ahhoz, hogy annyi tiszt kénytelen adósságai miatt otthagyni a hadsereget. Különböző példákat sorol fel ezután, amelyek mindegyikével sötét képét festi a tisztek cifra nyomoruságának és megkérdi a hadügyminisztert, hajlandó-e a tiszti fizetéseket emelni, vagy odahatni, hogy a fizetések, különösen az őrnagyi rangig, tetemesen emeltessenek és az előléptetési illelékeket beszüntessék.

Hadik János gróf a hadügyminiszternek a katonai becsületügyi kérdések tárgyában kiadott kommunikéje miatt interpellál. Ebben a kérdésben már interpellált egyszer. Elmondja, hogy a polgári és katonai társadalom között milyen éles ellentéteket idéz elő ilyen rendelkezés, a tiszteknek ilyenén utasítása.

Mindkét interpellációt kiadták a hadügyminiszternek.

Nyolcan vannak a nem kijárók...

(A polgármester meséje.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, május 18.

A Népopera e heti egyik előadásán történt, hogy Krobotin, közös hadügyminiszter kérésére Bárczy István polgármester vendégül látta az osztrák delegátusokat a Népopera fővárosi páholyában. Sokan voltak a vendégek, úgy, hogy bizony maga a vendéglátó polgármester kiszorult a fővárosi páholyból. A bajon úgy segített, hogy bekopogtatott egy földszinti páholyba, ahol jó ismerősei ültek: egy igen előkelő ügyvéd, fővárosi bizottsági tag a feleségével és két lapszerkesztővel. A városatya történetesen aznap délelőtt hatalmas szónoklatot mondott a közgyűlésen a kijárók és panamisták ellen. A beszéd hatása iránt érdeklődött a városatya bájos hitvese a polgármesternél. A polgármester szíve szerint megdicsérte a szónoklatot, mondván:

— Szép volt, gyönyörű volt, csak...

— Micsoda csak — szolt hirtelen közbe önmagysága.

— Csak a helyeslő közbeszólások nagy tömege ne zavarta volna kedves férjeurát — fejezte be a dicséretet Bárczy.

Ez a „csak“ azonban nem hagyta nyugodni a férje szónoki tehetségére büszke asszonykát, úgy, hogy végre Bárczy hosszas nógatásra kénytelen volt elmondani a következő történetet:

— Ugy volt a dolog, nagyságos asszonyom, hogy van a közgyűlésnek egy igen agilis tagja: a Magyar Miklós barátom, akit mi magunk között csak Magyar Miskának nevezünk. Ez a Magyar barátunk férje szónoklása közben csapkodta a padokat és folyton helyeselve közbekiáltott:

— Ugy van! Ki a panamistákkal! Ki kell dobni ebből a teremből a kijárókat, ki velük!...

Sűrűn hangzott ez a kiáltás különbözőképpen variálva a mi jó Magyar barátunk szájáról, úgy, hogy végre a közgyűlés kitűnő tagja, Molnár Ferenc megsokalta a dolgot s egy kis beszélgetésre félrehívta Magyarat:

— Ugyan kedves kollégám, — szolt a kitűnő író, — mit kergeted ki innen a kijárókat és panamistákat? Hiszen ha valóban kiűznék a kijárókat, akkor csak nyolcan maradnának ebben a teremben olyanok, akik nem járnak ki!

Magyar megdöbbenve nézett Molnárra, majd hirtelen feleszmélve, szinte kiáltva szolt:

— Követelem, hogy azonnal nevezd meg azt a nyolcat, aki nem jár ki, mert a többi én saját kezemmel verem ki a teremből!

Az izgatott szóváltásnak Molnár Ferenc csillogó humora vetett véget:

— Nézd — szolt és a közgyűlés terem nyolc kőből faragott szobrára mutatott — ez a nyolc nem jár ki, a többiek, akik a teremben vannak, mind kijárnak!...

Molnár Ferenc tréfája csakhamar elterjedt a közgyűlési teremben és párt- és felekezeti különbség nélkül mindenki jót mulatott rajta. És mert igaza volt Molnár Ferencnek — fejezte be a páholyban a történetet Bárczy István — azért nem volt meg a kellő hatása a kijárókat ostromozó szónoklatnak.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Kedd: Este 7 és 9 órákor: *Az utolsó bohém*, moziszekecs és mozgófényképek.

Szerda: Este 7 és 9 órákor: *Az utolsó bohém*, moziszekecs és mozgófényképek.

Csütörtök: Délután fél 4; este 7 és 9 órákor: *Aranyásó*, Molnár Ferenc moziszekecs és mozgófényképek.

Péntek: Este 7 és 9 órákor: *Aranyásó*, Molnár Ferenc moziszekecs és mozgófényképek.

Szombat: Este 7 és 9 órákor: *Házasodik az uram*, Korcsmáros Nándor moziszekecs és mozgófényképek.

Vasárnap: Délután fél 4; este 7 és 9 órákor: *Házasodik az uram*, Korcsmáros Nándor moziszekecs és mozgófényképek.

* **Az utolsó előadás.** Mától kezdve egy hónapig nem lát színházi előadást az aradi közönség, amely mintha éppen most szezonzárásra melegegett volna föl jobban a váltakozó szerencsével és sikerrel munkálkodó színházról előadásai iránt. A bucsuzások sorát Diósi Nusi két estére terjedt és két zsufolt házat adó bucsuzása után ma az egész társulat bucsuja és a karszemélyzet jutalomjátéka fejezte be. A régi, patriarchálisabb színészvilág jutalomjátékaiból már csak ez maradt meg utolsónak, hirmondónak, ez az utolsó este, amelyen nem a drága dédelgetett primadonnának, a szívrabló, zenésszavu hősnak szól a taps, vagy logább is nem nekik cseng a színházi pénzár bevétele, hanem egyszerű és szerény kóristáknak. Ma este is hagyományosan megtelt a színház nézőtere és a közönség igazán szeretettel tapsolta meg a harmadik, nem is hirdetett bucsu-estéjén Diósi Nusit, vidám hangulatban, tesszéssel köszöntötte az örökifju, örök-bohém Nyáray Antalt a Cigányprimás főszerepében. De kijutott a tetszésből, tapsból a többi szereplőknek is. A színház kapui különben — eltérve az eddigi szokástól — nem zárultak be a mai előadás után végképpen: a héten még minden estére moziszekecs csek csábítják a közönséget. (+)

* Virágos erkélyek és ablakok Aradon.

Tarka virágok díszítenek sok, de sajnos még mindig igen kevés erkélyt és ablakot Aradon. Tagadhatatlan, hogy Aradon a virágkultusz erősen halad, de még mindig nem olyan általános, mint ezt ennek a városnak minden szépért és nemesért hevülő polgársága megtehetné. Az aradi képző és iparművészeti egyesület ebben az irányban is buzditólag hat és díjakkal jutalmazza a legszebb erkély és ablakdíszít. Legutóbb tartott ülésén a következőket választotta meg a zsűribe, amely szeptember hónapban dönt: bíró Urbán Ivánné, dr. Csernovits Diodoré, Kintzig Jánosné, Rónay Jánosné, Nagy Jánosné, Lőcs Rezsőné, Steiner Ferenccé, Steinitzer Jenny, Haller Józsa, Boross Emma, Szabó Zoltánné, Magyar Ilma, Salgó Pálné, Szeberényi Jánosné, Tóth Ferenccé, Kopp Erzsébet, Horváth Gizella, Varga Beatrix, Hoffmann Erna, Rosenberg Arturné, Csánk Lajos, Varjassy Árpád, Tóttóssy Géza, Matusik Márton, Petrovics Arzén, Faragó Rezső, Domán Sándor, Sima Rezső, Szende Lajos, Adler Imre dr., Jankó Gyula, Balla Frigyes, Polgár Miklós, Krenner Miklós dr., Pataky Sándor, Jancsovics Ferenc, Illencz Lipót, Barsy Aurél, Olasz Pál, Albert Andor. A díjak iparművészeti tárgyak lesznek.

* **Elcsapott tenorista.** Budapestről jelentik: Az Operaházban tegnap estére az Istenek alkonya volt előadásul kitűzve, de az előadás Burián Károly lemondása következtében elmaradt. Miután az Operaház állandó vendége nem előző hozza a színházat a darabváltozás kel-

lemetlen helyzetébe, Bánffy Miklós gróf kormánybiztos arról értesítette Burián Károlyt, hogy a tegnap esti lemondását szerződészegésnek tekinti és ennek következtében többé nem lépteti föl.

* **Vizsgálati hangverseny.** A Szalay-féle zeneintézet kezdő növendékei e hó 17-én szép haladásról tettek tanubizonyosságot akkor, midőn bemutatták készütségüket. Zsufolásig megtelt az intézet nagytérme. A jelenvolt hallgatóság soraiban a szülőkön kívül több zenebarát is volt, akik meglegedésüket fejezték ki az elért eredmény tekintetében. A nagyjövőjű iskola fokozott lépéssel halad a cél felé. Több tehetséges növendék játékában gyönyörködtünk, kiknek érett felfogásuk, valamint előadói képességük már nem megy gyerekszámra. Az előadók mindannyian Békefi Pál és Szalay Aranka jeles pedagógiai tudásuknak köszönhetik előmenetelüket, mivel az alapot nevezett tanárok adták meg nekik. Szalay Aranka növendékei közül elsősorban kiemeljük: Makó Idus, Weisz Kornélia, Stern Magda, továbbá: Wolf Gyuszi, Maroz Hajnalka, Kreisz Ilonka, Szabados Juci, Schillinger Kati, Brunner Gigi, Birczy Ilonka és Stern Olga (zongora), Barth Manó (ének). Természetes előadása, tiszta hangvétele fejlődésnek indult Polonyi Emma (cimbalom) játékával hatást keltett. A hegedűsök, Békefi Pál növendékei szintén sikerrel oldották meg feladatukat Dick Ferenc, Urai Mártha, Thau Ernő és Fritz Sándor. A zongorakíséretet Dick Ilonka, Székely Mariska, Földes Manó és Steiner Iuska (haladók) látták el. Feltűnő, hogy milyen súlyt fektet a tanári kar az összejátékra. A közepes játékosok hozzájárulásuk már most az együtteshez. Egybevágó játékkal összpontosult kíséretük ambíciójuk fokozására jó eszme, ami a vezetőség érdeme.

* Aradi művészek kabaré körutón.

A mai nappal megkezdődött az aradi színházban a szünet, a melyet a társulat több tagja: Diósi Nusi, Nógrádi Malvin, Győző Alfréd, Várnay János, Polgár Sándor és Szalay Gyula sugó, további Grospointner Antal karmester arra használnak fel, hogy a vidéken kabarékörutát tartanak. A trupp május 21-én Békéscsabán, 22-én Békésgyulán, 23-án Orosházán, 24-én Hódmezővásárhelyen, 25-én Battonyán, 26-án Lippán, 27-én Kőrösbányán, 28-án Dévén, 30-án Honcstón, 31-én Pankótán, június 1-én pedig Világost keresi fel és nagyszerű műsorral teszi feledhetetlenné bizonyára minden helyen megjelenését.

* **A moziszekecs-előadások kedden veszik kezdetüket az aradi színházban.** A budapesti Apolló színház társulata jön le Aradra, hogy hat estén át a legkitűnőbb szkeceket mutassa be az aradi közönségnek. A társulat tagjai: Nyáray Tóni, Bodonyi Béla, Bedő Ilonka, Thury Elemér és Sipos Zoltán. Az első előadás Harsányi Zsolt és Vince Zsigmond pompás szkece körül szőre, *Az utolsó bohém*. A pompás, ötletes, mulatságos história középpontjában Nyáray Antal áll, akinek Vár Tóni színésze egyik legkitűnőbb alakítása. Az utolsó bohém még szerdán is színre kerül. Csütörtökön és pénteken az *Aranyásó*, szombaton és vasárnap *Házasodik az uram* című moziszekecs megy. A szkecs-előadások este 7 és 9 órákor lesznek, vasárnap és áldozócsütörtökön ezenkívül délután fél 4 órákor is. A helyárak a következők: Földszinti és I. em. páholy 8 korona, földszinti és I. em. páholyülés 2 korona, földszinti ülés 1 korona 50 fillér, II. em. erkélyülés 60 fillér, II. em. páholy 4 korona, II. em. páholyülés 80 fillér, III. em. erkélyülés 40 fillér, közép- és oldalkarzat 20 fillér.

* **Fantomas és Göre Gábor az Apolló műsorán.** Mozisínházak műsora már régen nem toborzott össze annyi közönséget, mint ma az Apolló színház. Érthető, hiszen Fantomas, az idegizgató detektívdrama egymaga is vonzó eseménye lenne az új műsornak és ezenkívül még Göre Gábor pompás története ott szerepel az Apolló műsorán. Fantomas zseniális gízettei, Juve és Fandor kitartó üldözése nemcsak az egyszerűbb emberek érdeklődését tudja felkelteni, hanem az intelligens közönség is érdekteljesítő szórakozást talál abban. Erről ma is meggyőződhetünk, az Apolló nézőtere ép úgy

zsufolva volt az olcsóbb helyeken, mint a zsöllyéken és a páholyokban. A jegyeket már előre elkapták, ami okulásul szolgálhat a közönségnek arra, hogy a még hátralévő két napon előre gondoskodjon jegyekről. Fantomas újabb véres kalandjait visszafújt lélekzenőlési a mai premier publikuma, míg Göre Gábor ötletes mókáitól harsogott a nézőtér. Kedden és szerdán, amíg ez a szenzációs műsor tart, az előadások nem folytatólagosak. Az előadások kezdete 5. 7 és 9 óra.

* **Novelli kép az Urániában** (Az összeesküvők árulója.) Művészi eseménynek színhelye lesz ma este az Uránia, mely bemutatja a világ legelső színésznőnek, Ermete Novellinak egyik legfényesebb szerepét, mellyel diadallal járta be az egész világot. Michel Perrin szerepe különösen alkalmas a XVIII. század véres forradalmi életének bemutatására. A forradalom vésthozó orkánya végig súvít a bájos Normandián, ahol Michael Perrin, a jóságos öreg plébános, békés szeretetben él hűveivel. A borzalmas forradalom véres fáklyái elűzik őt Párisba, hol tudtán és akaratán kívül kémzsolgátokat teljesít a rendőrmíniszter részére. S mikor egy nagy összeesküvés tetteit elárulja, ugyanakkor a két főcinkost elengedi s ezek hálaiból végleg távoznak Párisból. S mert így a résztjáró felhők elvonultak Páris felett: az öreg papot újra plébániához juttatják. Novelli ebben a briliáns szerepben az emberi érzések egész skáláját játsza végig, minden alakban ragyogóan kiszínezett egyéniségek ereje megkapja és lebilincseli a nézőt. A ki igazi színészt, az élet és a művészet színészét akarja látni: az nézze meg Novellit. 5

* **„Le a férfiakkal!” — ez lesz Arad jel-szava.** 5

VÁROS ÉS MEGYE.

A honvéd gyalogsági laktanya. Mint jeleztük, a honvédelmi miniszter meghagyására, a város a szegedi honvédkerületi parancsnokság képviselői, ma délelőtt kelen órákor, a városbáza tanács-termében találkoztak, hogy a honvédgyalogsági laktanya építéséről tanácskozzanak. A katonai kincstárt Hauser Henrik alvezéres, Benedikty Imre százados és egy hadbiztos, a várost Varjassy Lajos polgármester, Lőcs Rezső gazdasági tanácsnok és Nachtnébal Ödön főmérnök és Jagecsy Károly dr. főügyész képviselték még az államépítészeti hivatal részéről Petrovics Arzén műszaki tanácsos jelent meg. A tanácskozás célja az volt, hogy a bizottság a laktanya helyére és az építendő épületrészekre megállapodjék. A honvédhuszár laktanya mellett városi területen épít a város egy felmért létszámú zászlóalj, törzs, gépfegyverosztály és népfelkelő nyilvántartás részére helységeket, míg a gyakorló téri a mai maradt. Az általános tervek ismertetésével fejeződött be a tárgyalás, amelynek eredményének megfelelően most már a részlettervek és költségvetés kidolgozása következik. Ugy értesülünk, hogy a laktanya építése körülbelül nyolcszáz ezer koronába kerül és a törvényszerű megtérítés nem fedezi majd az amortizációt, mert a gyalogság után nagyon keveset fizet a kincstár. Azonban a tüzér, honvédhuszár és gyalogos laktanya együttesen annyi térdíjat hoznak, hogy a városnak sem lesz deficitje.

Külvárosi utcák kövezése. A gazdasági szék ma tartott ülésén bejelentette Lőcs Rezső tanácsnok elnök, hogy a Varjassy Lajos utcáburkolását megkezdte. A bizottság, a miniszteri rendeletnek tett eleget, amikor a Boroná utcáburkolására ma versenytárgyalást írt ki, még pedig minden burkoló anyagra. Mithogy a miniszter kívánja — mondotta az elnök — aszfaltra is ki kell írni, noha igazán nem tartom alkalmasnak ott ezt az anyagot. A mérnöki hivatal felszólítja a bizottságot, hogy sürgősen készítse el a többi utcák elkészítésére is a versenytárgyalási feltételeket, mert a munkálatokat rövidesen meg kell kezdeni.

„Elsikkasztják a honvédséget?”

(Egy fővárosi lap „leleplezései.”)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, május 18.

Az ellenzék esti lapja mai száma vezető cikkben, állítólag előkelő forrásból származó adatokat közöl, amelyek arról szólnak, hogy a magyar honvédséget miként sikkasztják el. Tizennyolc különböző pontban foglalja össze a cikk ezeket az adatokat.

Az új szabályzat — írja a lap — a gyakorlati szabályzatból kitorli a „honvéd” szót és helyette a „katona” szót iktatja. Eddig például így szólt az utasítás: „... ekkor a honvéd belenyul táskájába...” ehelyett így lesz: „... ekkor a katona belenyul táskájába...” Ezek után természetes, hogy a honvédtisztekre kötelezőleg kimondott magyar honosság sincs többé. Törvény rendelte el, hogy csak magyar honos lehet honvéd tiszt, a honvédtűzrség felállításakor azonban egész sereg idegen tisztet helyeztek ide, akik magyarul sem tudnak. A vezérkarba is feles számban osztottak be idegen honos tisztet viszont a közös hadseregben a bennünket kvóta szerint megillető helyekre is osztrák honosságu tisztet tesznek. A honvédtiszteket arra kényszerítik, hogy osztrák császári emlékérmeket viseljenek, feketesárga és vörösfehér alapra. A Ludovika akadémia felső tiszti tanfolyamának nyelve lassanként németre vedlik át. Pár év előtt a fegyvertant és tereptant magyarul oktatták, ma már ez oktatások nyelve is német. Aki nem tud németül, azt kinézik a tisztikarból. A honvédiszkolában a közöshadseregi iskolák tantervét fogadták el. Jövahagyás végett a honvédiszkolák tantervét és óratervét a közös hadügyminisztériumhoz terjesztették, amelynek utasítása szerint az átdolgozandó. A honvédelmi minisztérium önállósága megszűnt. A császári hadsereg felügyelői a honvédséget is inspicálják. A honvédfőparancsnokokat félretolták, császári felügyelők léptek helyükbe, akiknek az új szabályzat biztosítja a felügyelői jogot, a hadtestparancsnokoknak még a honvédség kiképzésébe is biztosítva van beleszólásuk.

A külön császári és külön honvéd állomásparancsnokságok megszűntek, rangidősebb katona lesz az állomásparancsnok s csak ott marad meg a honvéd állomásparancsnokság, ahol nincs közös hadsereg.

Az előléptetések fokozatosan rosszabbítandók abból a célból, hogy a trónörökös által követelt hadseregsematizmusban a megfelelő rangegyenlőségek helyreállítsanak. Eddig csak a honvédezredek vezették nyilván a császári hadsereg sematizmusában, ma már a tüzértisztek is ott tartanak, ahol a hasonló császári seregekhez beosztott honvédtisztek. Így az előbb belépett honvédtiszteket rangban való hátramaradásra kényszerítik. Ez annyival méltánytalanabb, mert Ausztriában a nős tisztek családi pótlékot is kapnak, ha osztrák honosok. Ez nálunk is jár nekik, ha osztrákok, de semmit sem kapnak, ha magyarok. Ezzel arra akarják kényszeríteni a honvédtiszteket, hogy magyar honosságukat cseréljék fel.

Azon a címen, hogy gyakorlott tisztekre van szükség, a császári seregtől öreg tiszteket áttesznek a honvédséghez, akikkel a német nyelvet is meghonosítják. Érdekes az egyenruhaszerinti eskü is. Ha valaki osztrák hadseregben lett tiszté, a császárnak esküszik hűséget, ha átteszik a honvédséghez, leteszi a honvédeskü, de ha megint visszakerül a császári hadsereghez, nem tesz újból esküt. Az egyen-

ruha is megváltozott a tiszteknél, a piros csákó fekete lett, a gyalogos nadrág piros zsinórja sárga-fekete. A tábori jelzőkészülékek német szavaknak megfelelően készülnek, a honvédségnél a *Gotterhaltet* még akkor is játszik, amikor a magyar honvédség főparancsnokát fogadják. A honvédség hetedik, zágrábi területe kivételével a honvédség kötelékéből s mint külön „királyi honvédség” létesítették, most már nem „magy. kir.”, hanem csak „király.”

Három milliós bankbukás.

(Veszélyben öt millió korona betét. — Börzejatek, vagy család.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Károlyváros, május 18.

Néhány nap óta az a hír izgatta föl a város kereskedelmi és gazdasági köreit, hogy a Károlyvárosi Takarékpénztár fizetési zavarokkal küzd. A hír szombaton valósággá vált, a takarékpénztár beszüntette fizetéseit és üzleti helyiségeit becsukták. Az eset az egész városban nagy izgalmat okozott, mert a takarékpénztárnál rendkívül sokan vannak érdekelve és körülbelül ötmillió koronára rug a betétek összege, akiknek tulajdonosaival most könnyen megtörténhetik, hogy elvesztik betétjüket.

A Károlyvárosi Takarékpénztár egyike volt a város legreálisabb intézeteinek. Szilárdságát legjobban jellemzi az, hogy a városnak 800,000 korona betétje volt és a részvénytőkében is érdekelve volt 300,000 korona erejéig. Nemrégiben Türk igazgató halála után Hermann foglalta el ennek helyét, akinek működése alatt a takarékpénztár egyre vesztett jóhíréből. Azt beszélték, hogy

az intézet erősen érdekelve van a tőzsdén és nagyobb összegeket veszített,

amelyeket nemhogy visszaszerezni nem tud, de újabb veszteségekkel tetézik. Mindezek a verziók pozitív formában nem léptek fel és a takarékpénztár is titkolni látszott a bajt, míg szombaton kénytelen volt fizetéseit beszüntetni.

A hír nemcsak Károlyvárosban, de egész Horvátországban nagy izgalmat keltett és a pénzügyi körök azonnal hozzáfogtak a szanaláshoz. Mindenekelőtt az összeomlás okát akarják megállapítani. Egy másik verzió szerint ugyanis a bukást az okozta, hogy az elhunyt Türk igazgató örököse kivette az intézetből nagyobb betétjét. A status megállapítása még folyik, s úgy hírlik, hogy

a passzív három millió koronára rug.

Az intézet megmentésére a horvát kormány nagyobb kamatmentes kölcsönt ajánlott fel és Branitzáni bán, az Első Zágrábi Horvát Takarékpénztár igazgatója kijelentette, hogy az intézetnek egy fél millió korona kölcsönt hajlandó adni. A horvát általános bank igazgatója ideérkezett és tárgyalásokat folytat a takarékpénztár vezetőivel. Az igazgatóság tagjai vagyonuk egy részét felajánlották, ez azonban nem elég a betevők követeléseinek kielégítésére, akik erősen zugolódnak. A tanácskozások még folynak, hogy ha csak lehetséges, el lehessen kerülni a csődöt, amely számos nagy cég és kereskedő bukását vonná maga után.

Az intézet zárt helyiségei előtt állandóan nagy tömeg tartózkodik, ugyancsak Hermann igazgató lakása előtt is, amelyet rendőrök őriznek, mert a nép az igazgatót meg akarja lincselni.

Az igazgató szombat óta rendőri felügyelet alatt áll.

Budapestről jelentik: A Károlyvárosi Takarékpénztár, a legöregebb vidéki takarékpénztárak egyikének bukása nagy meglepetést kelt, mert az intézet az Osztrák Magyar Bank mellékhelye volt és általános bizalmat élvezett. A betétek összege meghaladta az 5 millió koronát és nemcsak a bécsi bankok, hanem a budapesti bankok nagy része is érdekelve van az intézetnél. Így összeköttetésben állott az intézettel a Hungária Bank, az Első Magyar Iparbank, a Budapesti Takarékpénztár, a Lipótvárosi Takarékpénztár, a Hitelbank és a Lészámítolóbank fiúkjá, valamint a Fiumei Kereskedelmi Bank. A fővárosi intézetek, illetve ezeknek fiúkjai körülbelül egy félmillió korona összeg erejéig vannak érdekelve. Jellemző, hogy a takarékpénztár az utóbbi években 18–20% osztalékot fizetett. Állítólag két vezető igazgató nagyarányú és szomorúan végződött tőzsdei spekulációja idézte elő a válságot. A bécsi és a budapesti bankok képviselői már lent vannak, hogy a státust megállapítsák.

Varjassy Lajos polgármester a polgármesterek értekezletén.

(A városok kölcsönügye.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, május 13.

Varjassy Lajos polgármester holnap reggel Budapestre utazik, hogy részt vegyen a polgármesterek országos értekezletén, amelynek napirendjén egy tárgy szerepel: a városok hitelügye. Ettől a tanácskozástól sokat várnak az illetékes körök, mert itt kerül nyilvánosságra a kormány álláspontja, melyet ebben a kérdésben elfoglal.

Az ugyanis bizonyos, hogy a kormány által a kartellbankoknál kieszközölt száz milliót a városok el nem fogadják.

A kormány ugyanis félesztendő előtt felhívta a vidéki városokat, jelöljék meg legsürgősebb szükségleteiket, hogy azok fedezésére a kormány megfelelő kölcsönt szerezhessen. Válaszul a felhívásra száznál több vidéki város közel százhusz millióra jelentette be igényét. A kormány ez alapon megkezdte a tárgyalásokat a budapesti kartellbankokkal. A pénzügyi helyzet, melyet az európai bizonytalanság teremtett és a pénzdrágaság azt eredményezett, hogy a bankok csaknem elfogadhatatlan feltételeket szabtak a vidéki városoknak. Ajánlatukban, melyet a kormány utján tettek,

százmilliót kínáltak a vidéki városoknak ötven évre nyolcvankilences árfolyamon, öt egész háromnegyedszázalékos amortizáció mellett.

A vidéki városok polgármesterei mint azt annak idején megírtuk, megkapták a bizalmas értesítést erről az ajánlatról, mely nagy feltűnést és nagy megütközést keltett. A hivatalos kamatláb négy százalék és a bankok kormánygarancia mellett is hat és fél százalékos pénzt kínálnak a legjobb és legbiztosabb adósoknak, a vidéki városoknak. Ha a városok maguk, külön uton keresik hiteligenyüket kielégítését, mint ezt Arad is sikerrel tette a Magyar Bank útján, sokkal olcsóbb pénzt kaphatnak, mint a mit így kínálnak nekik kormánytámogatással és kormánygaranciával. A polgármesterek értekezlete szerdai ülésében tárgyalja az ajánlatot Bárci István polgármester elnöklésével és azt — mint értesülünk — mint elfogadhatatlant visszautasítja.

HIREK.

A Temesvár-módosi vonatrablás.

(Gyanus a vonatvezető. — Letartóztatta a rendőrség.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Temesvár, május 18.

Arról a vakmerő rablótámadásról, mely most már mindinkább kezd a mese aranyszövetét magára öltetni, vasárnap reggel elsőnek és egyedül az *Aradi Közlöny* adott hírt. Jelentettük, hogy a rendőrség azonnal megindította a nyomozást és megállapította, hogy az eltűnt kasszában tizenháromezer korona készpénz volt. A podgyáskocsiban a földön három borítékot találtak 1300 korona tartalommal, a melyet a rablók, ugylászik, elveszítettek. Ezenkívül még eltűnt ötezer korona értékű vasuti nyugta is. A nyomozást a temesvári rendőrség két napon át folytatta, azonban a tettesek nyomára eddig még nem jutott.

Ugy látszik, hogy az egész rablótámadásból egy szó sem igaz és a vonatvezető előadása csak koholt mese. Erre vallanak a következő okok: Nagyon hihetetlen és vakmerő dolognak látszik: hogy Temesvár város határában, a módosi hidnál kiraboljanak egy vonatot. Ezt a munkát sokkal kényelmesebben el lehet végezni kint a pályán, a községek között, ahol a rendőrség és a csendőrség nincsen kéznél, mint a módosi hidnál, a mely alig van hat perenyire az állomástól, tehát az egész rablótámadást két-három perc alatt kellett elvégezni. Ez alatt a rövid idő alatt kellett a rablóknak felugrani a mozgásban lévő vonatra, megtámadni a vonatvezetőt, azután a roppant komplikált szerkezetű és erős kasszát feltörni, végül pedig a vonatról leugrani. Mivel Dobosán György vonatvezetőnek egész szereplése ebben az ügyben nagyon gyanus volt, a rendőrség tegnap éjjel letartóztatta.

A letartóztatott vonatvezetőre nagyon súlyos az a vallomás, amelyet a lokomotív vezetője tett, aki elmondotta, hogy Módostól Temesvárig az uton nem látott semmi gyanusát, csupán csak a módosi hid előtt állott egy alak, aki lehajtott fejjel és ő akkor azt hitte, hogy neki köszönt. Ugy látszik, hogy ez az alak Dobosának a cinkostársa volt és valószínű, hogy Dobosán az összezsomagolt pénzt és értéktárgyat ennek az embernek dobta le a módosi hidnál. Hogy ez így történt, arra még konkrét bizonyíték nincsen, de minden jel arra mutat, hogy Dobosán követte el ennek a cinkostársának a segítségével az egész rablást.

A nyomozást most kiterjesztették abban az irányban, nem volt-e a kazetta esetleg nyitva. Mert az sincs kizárva, hogy a vonatvezetővel valaki összejátszott és esetleg nyitva adta át neki a pénztárat.

Dobosánt orvossal is megvizsgáltatták és az orvos megállapította, hogy a szemébe paprika nem került. A vonatvezető bekente magát paprikával, szeméit azonban becsukta. Szempillái között ugyanis paprika alig volt, különben is ha paprika került volna a szemébe, egy-két napig nem látott volna semmit, mert a paprika elég komoly sérüléseket szokott okozni.

Az is érdekes, hogy a vasuti vizsgálat megállapítása szerint a vonatvezető a vonat érkezési és indulási idejét utközben már előre bevezette és az utolsó állomásnál az időben egy órával tévedett. Ez a tévedés valószínűleg idegességében történt.

A nyomozást tovább folytatják. Dobosán György álhatalos tagad.

— Milyen idő várható? A meteorológiai intézet jelentése. Lényegtelen hőváltozással kevesebb eső várható. — Sörgőny-prognózis: Enyhe, elvélve csapadék, zivatarok.

— Gyógyul a király. Bécsből jelentik: A király környezetében örömmel ujságolják, hogy az uralkodó betegsége mulóban van. Mára teljesen kielégítő a király állapota és csupán a rossz időjárás akadályozza a légzőszervi hurut teljes elmúlását. Bár március vége óta a schönbrunni kastély termeit nem hagyta el, a király nem sápadt és ereje egyre gyarapszik. Annak a reményének is kifejezést adott, hogy nem sokára a szabadban is sétálhat. Az orvosoknak is az a véleményük, hogy ha javul az idő, a király már legközelebb sétát tehet a parkban.

— A román hercegnő utazása. Budapestről jelentik: Erzsébet hercegnő a görög trónörökös leendő menyasszonya Párisba és onnan Madridba utazik, Augusztus 15-én lesz az eljegyzés, amelyen a német császár is megjelent.

— Kossuth Ferenc állapota. Budapestről jelentik: Kossuth Ferenc nagy fájdalmak és nyugtalan éjszaka után keveset aludt, délben néhány kanál teás tejet ivott, majd újra elszenderült. Délután félháromkor állapota változatlanul súlyos. Este hét órakor újra meglátogatta Müller báró tanár. A mesterséges táplálást tovább folytatják.

— Mangra Vazul Budapesten. Budapestről jelentik: Mangra Vazul Budapestre érkezett és ma délben felment a miniszterelnökségre, ahol Tisza István gróf miniszterelnökkel tárgyalt.

— Botrány a dán király előtt. Párisból jelentik: Kinos botrány tört ki ma egy katonai parádén, amelyet a dán király tiszteletére rendeztek. Palamas volt képviselő, aki Cailaux-néhoz annak idején gratuláló levelet írt, azon a tribünön akart helyet foglalni, amely a parlament tagjai számára volt fenntartva. Az ő nem akarta ezt megengedni, nagy botrány keletkezett, míg odaérkezett Viviani miniszter, aki megengedte, hogy Palamas ott maradjon.

— Áthelyeznek egy főherceget. Bécsből jelentik: Az udvar köréből származó hírek szerint Károly Ferenc József főherceget legközelebb az Elbamenti Brandeisban állomásozó 14-es dragonyos-ezred parancsnokává nevezi ki őfelsége. A prezumpció trónörökös most a Bécsben állomásozó 39-es gyalogezred alezredese.

— Aviatikus miniszter. Londonból jelentik: Churchill tengerészeti lord ma Hanel aviatikussal felszállt a levegőben különböző mutatványokat, többek között a híres looping the loopot megcsinálta. Később egyedül is a gépre ült Churchill s amikor leszállt kijelentette, hogy pilótává képezi ki magát és leteszi a vizsgát.

— A Vörös Kereszt fővédnöke Budapesten. Budapestről jelentik: Ferenc Szalvátor főherceg, a Vörös Kereszt Egyesület fővédnöke ma Budapestre érkezett s a budai várban szállott meg. A vár krisztinavárosi szárnyában rendezték be lakosztályát, itt fogadta Tisza István gróf miniszterelnököt s a kabinet többi tagjait.

— Labori és Caillauxné. Párisból táviratozzák, hogy Labori ügyvéd, Dreyfus hírneves védője, lemondott Caillauxné képviselőletéről. Az újságírók megostromolták Laborit, hogy megtudják elhatározása okát, az ügyvéd azonban nem nyilatkozott, sőt még azt is tagadta, hogy Caillauxnénak visszaadta volna a megbízást. Bizonyos azonban, hogy a volt pénzügyminiszter új védőt keres felesége számára.

— Betörő hajsza. Kassáról jelentik: Izgalmas, de sikertelen betörőüldözés volt tegnap Kassán. A múlt hónap huszonhetedikén ismeretlen tettes betört egy kassai kereskedőhöz, akitől különböző tárgyakat, többek között egy biciklit is ellopott. Tegnap két detektív gyanusnak talált egy kerékpáron lassan haladó fiatalembert, akinek hosszú lábaihoz sehogysem illett az alacsony kerékpár. A detektívek megállapították, hogy a kerékpár azonos azzal, amelyet a múlt hónapi betörésnél elvittek. Kocsin üldözésbe vették a fiatalembert, az egyik detektív el is érte, megragadta a kerékpárost, a bicikli felborult, a fiatalember leesett, de magával ragadta a detektívet is. A betörő villámgyorsan felugrott a földről és futni kezdett. A detektívek utána és izgalmas hajsza keletkezett, amelynek folyamán a menekülő négy revolverlövést tett üldözői felé, de a golyók nem találtak. Egy utca palánkjain keresztülugrott a fiatalember s egy faraktár területén átszaladva eljutott a kavesáni erdőbe, ahol üldözői nyomát veszítették. A detektívek automobilon bejárták a környéket, a csendőrség az erdő is átkutatta, de a betörőt már nem találták meg.

— Védekezés az őszi waggonhiány ellen. Az őszi várható tömeges áru- és terményszállítások, továbbá a folyó év szeptember havában tartandó nagyhadgyakorlatokon résztvevő katonai csapatok elszállítása, valamint a folyamatban levő államvasuti nagy beruházási munkálataihoz szükséges anyagoknak állandóan nagy tömegekben való szállítása az államvasutak teljesítő képességét előreláthatólag oly mértékben fogják igénybe venni, hogy az érdekeltségnek számolnia kell a bekövetkező kocsihányattal. A kocsihányából eredő szállítási nehézségek megelőzése, illetve lehető csökkentése érdekében az aradi Kereskedelmi és Iparkamara ez uton is figyelmébe ajánlja az érdekeltségnek, hogy a nagyobb kereskedelmi és iparvállalatok a részükre elszállítandó s szállítási határidőhöz nem kötött tömegáruk (épület és tűzifa, szén, só, érc, kavics, kő stb.) zömét még a tavaszi és nyári hónapokban, minden esetre azonban az erősebb őszi forgalom beállta előtt, augusztus hó végéig, lehetőleg elszállítsák.

— Halad a Maros szabályozása. A július 1-ével kezdődő új állami költségvetési esztendőben és a további években a földmívelésügyi kormány tudvalevőleg évente nem 300,000 koronát mint eddig, hanem 500,000 koronát illesztet be budgetjébe a Maros szabályozására. Ez nagyot lendít a Maros szabályozásának már évtizedek óta húzódó kérdésén, mert a munka ezután kettőzött erővel mehet előré. Bulyovszky János miniszteri tanácsos és Szilágyi Boldizsár miniszteri osztálytanácsos Finta Lajos kir. főmérnökkel, az aradi Folyamérnöki Hivatal főmérnökével ezért hétfőn a Maros Konop-Aradi szakaszát járta be, kedden pedig az Arad-szegedi szakaszon ereszkednek le csónakkal, mindenütt az illetékes királyi szakaszmérnökök társaságában. Ez egyúttal alkalmul szolgál a Maros vízöntési mérvének megállapítására is.

— Házasság. Hartmann Béla és neje sz. Oggolder Paula bájos nevelt leányát Oggolder Pálmát, ma vezeti oltárhoz a minoriták templomában Molnár László aradi okleveles gyógyszerész. Tanuként a menyasszony részéről Steiner Ferenc az aradi tőzsde elnöke, a vőlegény részéről Pápai Ödön békéscsabai főorvos szerepelnek.

— Jótékonyegylet százmillió kölcsönnyújtása. Bécsből jelentik: A Wiener Allgemeine Zeitung pétervári jelentése szerint az orosz vöröskereszt egyesület pétervári és moszkvai bankoknak száz millió marka kölcsönt folyósított.

— Eljegyzés. Abonyi Henrik dr. ny. tb. megyei főorvos leányát Laurát eljegyezte Hájós Oszkár honvédszázados Pankotán.

— **Lelőtt pénztáros.** Nagyváradról jelentik: Smolka Mihály a bihardobresdi erdőipari részvénytársaság pénztárosa szombaton délután a vállalat két tisztviselője kíséretében lóháton elindult, hogy a fatelep munkásait kifizesse. Amikor az erdőbe értek, hirtelen több puskalövés dördült el. A két tisztviselő lóva megbokrosodott és elragadta lovasait. Smolkát azonban az egyik golyó eltalálta, úgy, hogy lefordult a lóról, a lába azonban a kengyelben maradt. Az utonállók kifosztották a véres, elalélt pénztárost, aztán elindították a lovat, amely egészen a telepig vonszolta maga után Smolka Mihály összezuzott testét. A rablók zsákmánya kevés volt, mert a fizetésre szánt pénz legnagyobb része, tizenegyezer korona a nyereg alá volt rejtve, ahol meg is találták. Smolka Mihályt vonaton beszállították Nagyváradra, ahol a Waldmann-féle szanatóriumban még az éj folyamán megoperálták az életveszélyesen megsérült embert, akin koponyacsontlekezelést végeztek az orvosok. A bihardobrosdi esendőség együttesen nyomoz a nagyvárad rendőrséggel. Dobresdrevitték a Zenta nevű rendőrkutyát is, amelyet csak nemrég vett a városa rendőrség céljaira. A kutyát arra a helyre vezették, ahol Smolka Mihály lefordult a lóról. Azon a helyen egy ing foszlányát találták s a rendőrkutya ezen a nyomon indult el keresésre. Tegnap délután két óraker a kutya egy csosz kunyhóba ment, amely a gyilkosság színhelyétől két és fél kilométernyi távolságban fekszik. A rendőrség otthon találta a kunyhó lakóját, Stojka Tógyert, akit a esendőség rögtön letartóztatott s vallatni kezdett. A gyanúsított ember tagadja, hogy része lett volna a rablótámadásban s a helyszíni szemle alapján sem sikerült ellene bizonyítékokat szerezni. Stojkát mindazonáltal fogva tartják. A rendőrség egyelőre Bihar-Dobresd környékén folytatja a gonosztevők nyomozását.

— **Gyilkos főúr.** Varsóból jelentik: Ma kezdődött az itteni törvényszék előtt báró Bisting bűnpörének főtárgyalása, aki Druzky-Lubetzky herceget meggyilkolta. Mikor vádlott, aki egy majorátus tulajdonosa, kocsijával a zsidó negyeden hajtattott keresztül egy törvényszéki hivatalnok kíséretében, az utcai tömeg meg akarta lincolni, s a törvényszéki hivatalnok csak revolverrel a kezében tudta visszazorítani a dühös tömeget. A vádlott igen előkelően viselkedik a tárgyaláson, amely előrelátólag több hétig eltart.

— **Mesterséges lótenyésztés.** A múlt héten bejárta a lapokat az a hír, hogy a kiskéri állami méntelepen Treisz János főállatorvos a lovak mesterséges megtermékenyítésére végzett sikeres kísérleteket. Egy Györki János nevű nyugalmazott méneskeri ezredes ajánlatot tett a városnak egy méntelep létesítésére, ahol ezzel a módszerrel történne a szaporítás. A gazdasági szék az állatorvosnak adta ki az ügyet véleményezés céljából.

— **Jótekonyság.** A Kossuth-asztaltársaság 20 koronát adományozott az aradi polgári jótekonysági egyesületnek, melyért köszönetet mond Maresch Gyula mint egyesületi pénztárnok. — Ugyancsak a Kossuth-asztaltársaság 40 koronát adományozott a szegények menházában kiosztás céljára.

— **Egy asszony hőstette.** Párisból jelentik: A neverti repülőtéren De Castell asszony ma nyolcszáz méter magasságból leszállott repülőernyőjével, amelyet férje talált fel. Szerencsésen földet ért.

— **Siófok új strandfürdője és a siófoki szállók a pünkösdi ünnepek alkalmából nyílnak meg.** Minthogy a nagykiterjedésű plage és a pompás homok és napfürdők valóságos tengerparti jelleget kölcsönöznek e páratlan balaton-tavi fürdőhelynek, a nagy érdeklődésre való tekintettel a kabinok és szobák lefoglalása ajánlatos. Szobák júniusban 3 től 6 koronáig állnak rendelkezésre, teljes ellátással pedig napi 10—12 koronába kerülnek. Az igazgatóság. 9277

— **Pap Lajos fogorvosi gyakorlatát** Andrassy-tér 20. szám alól, Andrassy-tér 7. szám alá (Réthy-ház, Minorita-templommal szemben) helyezte át. 2926

— **Gyermek kocsik, tolokocsik, gyermek-székek, legolcsóbban** Hegedüs cégnél. 1321

— **Születések, halálozások és házasságok.** Az aradi anyakönyvi hivatalban folyó hó 18-án a következő születéseket, halálozásokat és házasságokat jelentették be: **Született:** Luffer József vasöntőnek Károly nevű fia. Nedin Miklós kövezőnek Róza nevű leánya. Grünfeld Henrik vendéglősnek Róza nevű leánya. Stefunstein Gergely kovácsnak Hortensia nevű leánya. Czirko Mátyás napszámosnak Mihály nevű fia. Soki Árpád kőművesnek János nevű fia. Gergely Vilmos népzeneésznek Matild nevű leánya. Schlésinger Miksa szobafestőnek Ernő nevű fia. Tóth Imre cipésznek Mária nevű leánya. Millich Sándor kőművesnek Sándor nevű fia. Tassni András bérkocsisnak Ilona nevű leánya. Hvozdovits József posta s. tisztnek Zoltán nevű fia. **Meghalt:** Özv. Ramberszky Jánosné 78 éves magánzónő. Pákozdi Sándor 72 éves hordár. Hegedüs Pál 3 és fél hónapos fiú. Ávrám Tódor 4 hónapos fiú. Krisán József 32 éves munkás. Butár Gusztáv 30 éves csizmadia. **Házasságot kötött:** Lénárt József géplakatos Magyar Máriával. Stefányik János napszámos Gál Erzsébettel. Ardeleán János kádár Koré Molnárral. Bányai János napszámos Konrád Julianával. Puskás Ferenc máv. irodakezelő Schrodtt Stefániával.

— **Bérma-ajándékok** kiváló minőségben tulhalmozott raktár miatt mélyen leszállított legolcsóbb árakon Weinberger Ferenc ékszerésznél, Andrassy-tér 20. Fischer Eliz-palota. Telefon 439. 3063

— **Hölgyközönség szíves figyelmébe** ajánlom legújabb tavaszi és nyári női kalap modell ujdonságaimat óriási választékban, kivételes olcsó árakban. Atalakítások és gyászkalapok legrövidebb idő alatt elkészülnek. Szíves látogatást kért Grünblatt Antónia Szabadság-tér 11. 2421

— **Keresk. tanfolyamomat** Lázár Vilmos-utca 2. sz. a. Földes-palota mellett helyeztem át. Nappali és esti tanfolyamok. Díjtalan állás-közvetítés. Engel Mór tanfolyamvezető. 657

— **A közelgő bérmlásra** arany, ezüst ékszerek, órák a legerényebbtől, a legelegánsabbig, igen mérsékelt árakban és nagy választékban szerezhetők be Igaz Sándor ékszerésznél Andrassy-tér, Minorita-palota. Telefon 321. Alapítva 1902. 8105

— **Olvasóink figyelmét** felhívjuk Freimann Testvérek Weitzer János-utca 9. szám alatti villanyerőre berendezett, speciális képke-retező műhelyére. Nagy választék legfinomabb ovál és kerek, bronz és miniatűr keretekben. Figyelmes munka, pontos kiszolgálás. 2066

— **Külön bérmlásra készített** kedvezményes áru ékszerek, izléses gyűrűk, collierek, karsattok, órák láncok, a legerényebbtől kezdve a legértékesebbig, Grallert J. és fia ékszerész cégnél Andrassy-tér 22.

— **Gyermekkocsi gyári raktár** Fischer-féle Nagyáruházban Arad, Szabadság-tér 12. szám alatt. Fischernél legfinomabb, legmodernebb és legelegánsabb gyermekkosik 20%-al olcsóbbak lettek.

— **Elegáns gummiköpenyek és átmeneti kabátok** legjutányosabban szerezhetők Hirsch Antal uriszabó cégnél Arad, Andrassy-tér 22. sz. alatt. 1557

— **Takarékos bérmaanyák!** Legszebb ajándékot aranyból, gyémánt-, briliáns-ékszereket, órákat mélyen leszállított, igen olcsó árban Waldmannál szerzik be, Szabadság-tér 14. (Fiume-kávéház mellett). 3097

— **Kiváló szép formájú** fehér bérma cipők, tenniscipők urak és hölgyek részére. Angol vászon-sétacipők és a világhírű Chasalla Kneip-sandálok már megérkeztek Weinberger János kizárólagos cipőraktárába. 2271

— **Sokszorosítások, írásmunkák, fogalmazványok, beadványok, fordítások** magyar-, német-, francia-, angol nyelvben legjutányosabban olvállal Engel írógépvállalata, Lázár Vilmos-utca 2. 657

— **Női gummiköpenyek** legjobb angol gyártmány, ára már 25 koronától kezdve rendkívül nagy választékban Radó Gyula áruházában. 2057

— **Ügyvédek, nyomtatvány-, papir- és írószerszükségletüket** legjobb minőségben és legolcsóbban Kerpel Izsó papirkereskedésében szerezhetik be. 411

TARKASÁGOK.

★

(A vallás.) Anyakönyvi vizsgálatot tartottak nemrégiben egy aradmegyei községben. Budapest-ről jött le egy anyakönyvi felügyelő és szorgalmasan böngészte az írásokat, könyveket, amelybe a derék, régi ivású jegyző (egyben anyakönyvvezető is) kellő pontossággal könyvelte el az újszülötteket, halottakat, házaspárokat. Rendben volt minden, hiszen inkább csak sablonos vizsgálat folyt. Egyszerre azonban mégis csak ilyen bejegyzés ötlött a felügyelő szemébe:

A gyermek neve: Halva született.

Vallása: Róm. kat.

(A feladat.) A kis Zoli elkeseredetten tért haza az iskolából. Hosszu faggatás után bevallotta, hogy az utolsó házi dolgozatára szekundát kapott. Zoli apja haragosan nézte végig a dolgozati füzetet, amely telestele volt vörös ceruzás javításokkal.

— **Hogyan is irhattál össze ennyi ostobaságot** — korholta a szepegő fiút. — Persze ilyen helyesírási hibákra csak szekundát lehet kapnod! Hiszen olyan egyszerű a feladat: a tavaszról írni. Ha jól emlékezem: első gimnázista koromban én is irtam erről dolgozatot. Talán még most is megvan a dolgozatom valahol a szekrényben... Ha nem tudtál magadtól jól írni, előkereshetted volna az én füzetemet és lemásolhattad volna a feladatot.

— **De papa —** mondotta könyök közt a fiú — **hiszen én igazán a te füzetedből másoltam ki a feladatot!**

(Élvezet.) Egy jómodu uriemberről azt tudják barátai, hogy az üzleti teendőktől mentes órákban nagy passzióval festeget és nem is közönséges talentumra valló képeket készít. Nemrég egyik barátja meglátogatta a műkedvelő piktor, akit épen a műteremmel alakított szobájában talált munkánál: egy fiatal férfi állt neki egész akthoz modellt.

— **Hallod, te mindig azt mondd nekünk, hogy élvezetből festesz —** szólalt meg köszönés helyett a jó barát.

— **Igen, igen — és??**

— **Hát ha férfi-modellt tartasz magadnak, akkor igazán nem tudom, hol van —** az élvezet??

MULATSÁGOK

(=) **Köszönetnyilvánítás.** Az aradi álltanítóképző-intézet ifjúságának 1914. május 16-án Ujaradon tartott nyári mulatságán a felülfizetőknek ezennel is hálás köszönetét fejezi ki a rendezőség. Felülfizettek: Bereczky Károly 2-50 korona, Engelhardt József 5 korona, Erdős Elek 1 korona, Falk Antal 50 fillér, Frei Fidél 50 fillér, Hackel Gyula 4 korona, Hemmen János dr. 4-50 korona, Karoliny Mihály 2 korona, Kehrer Károly 8-50 korona, Kovácsits Agoston 2 korona, Krause Brunó 1 korona, Marcellay Kornél 1-50 korona, Mayer K. János 3-50 korona, Moldován József 10 korona, N. N. 1 korona, N. N. 50 fillér, N. N. 50 fillér, Philipp János 1-50 korona, ifj. Radocsányi Pál 1 korona, Schams Adolf 50 fillér, Szántó Péter 2-50 korona, Smetana József 4-50 korona, Sztojankovics Janka 50 fillér, Priehl Fülöp 2 korona, Voltrauer Vilmos 50 fillér, id. Weil Károly 2 korona, Weisz József 50 fillér, Wrenim József 1 korona. A mulatságon megjelent urasszonyok: Bajor Ferencné, Erdős Elekné, Gellényi Árpádné, Karoliny Mihályné, Korányi Istvánné, Kovácsits Agostonné, Kripp Jánosné, Kubinyi Miklósné, Macskássy Sándorné, Macskássy Zoltánné, Mutter Jánosné, Najmányi Imréné, Német Istvánné, özv. Papp Istvánné, Radocsányi Istvánné, Ruzsák Istvánné, Sarlot Lajosné, Scheirich Károlyné, Szabolcsi Istvánné, Weil Károlyné, Zoltai Mátyásné. Urleányok: Bajor Ica, Bauer Mariska, Erdős Olga, Gellényi Idus, Jakob Elvira, Korányi Rózsika, Kubinyi Böske, Najmányi Irén, Német Ilonka, Papp Anna, Radocsányi nővérek, Ruzsák Margit, Rátz Gizus, Sarlot Irén, Szabolcsi nővérek, Scheirich Mariska, Sztojakovics Janka, Weil Erzsike, Wrenim Irma, Zoltai Baba. 3279

SPORT.

+ Az Aradi Torna Egyesület országos atletikai viadala. Vasárnap délután fél négy órakor lesz az ATE szezonnyitó országos atletikai viadala, melyen résztvesznek a dunántúli és délmagyarországi legjobb atleták mintegy 40-45. A beérkezett, közel száz nevezés fölött ma este határoz az ATE igazgatósága és állítja össze a részletes programot.

VIDÉK.

Körorvos választás. A borossebesi körorvosi állást, amely hosszabb ideig üresedésben volt, a mai napon Grezda János dr. elfoglalta.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

= Városi szállítások. A gazdasági szék ma több árlejtésen beérkezett ajánlatot bontott fel. A majortan szükséges mélyfuratu kútra Medvecký János 1280, Steiner Miksa 1350 koronával, a rendőrségnél szükséges butorra Sebessy Ferenc 504, Verbos Nádor és fia 437, Kelemen István 366 koronával, a rendőrség tűzoltóság és hivataloszolgák nyári ruházatára Rosenthal H. utóda Budapestről 1734, Frank Leó 2175 koronával, Jakabffy István és társa csak a tűzoltók és hivataloszolgák ruházatára egységárakkal, Schäffer Henrik és fia rendőr és tűzoltó ruhára és sapkára egységárakkal pályázik. A tanács a véleményező bizottságnak adta ki az ajánlatokat. A városi épületekből a szemétfuvarozásra többen (adtak be ajánlatot, legolcsóbbak Solyom István 1200, Hadi Antal 1250 koronás ajánlata, Streicher Joachim az 1632 koronára kikiáltási árból fél százalékot enged és higiénikus, automatikusan működő és elzárható kocsit állít be, a melyhez a házakban elhelyezett tartályokban gyűjtik a szemetet. Az ajánlatot kiadták a rendőrkapitányi hivatalnak tanulmányozás céljából.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Társasági közlöny.

Budapest, május 18.

Készárú.

Változatlan. Üzletelen.

Határidő.

	Dél	2 órai
sárlat	sárlat	sárlat
Buda 1914. májusra	13.85-13.86	13.83-13.84
Buda 1914. októberre	12.16	12.21 12.23-12.24
Rosa 1914. októberre	9.10-9.11	9.73-9.74
Tengeri 1914. májusra	7.27-7.28	7.23-7.24
Zab 1914. októberre	8.27-8.28	8.23-8.24
Az árak 50 kilométert számítva		

Budapesti értéktőzsde (május 18.)

Oestrák hitel	605.50
Magyar hitel	787.50
4%, koronajáradék	80.85
Oestrák-magyar államvasúti	725.—
alkalognbank	397.—
Lezásmítolóbank	498.—
Havas Bank	476.—
Magyar Bank	466.75
Kereskedelmi Bank	8625.—
Államurányi	627.50
Balgótarjáni	686.—
Köszuti Vasút	593.—
Városi Villamos	109.—

Bécsi értéktőzsde (május 18.)

Oestrák hitel	607.—
Magyar hitel	790.—
Oestrák-magyar államv.	605.—
Déli vasút	98.—

Feladás szerkesztő:

Rudnyánszky Endre.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kedd, 1914. évi május 19-én:

Nyáray Antal fellépéssel:

Kinema szkecs!

Itt először:

Az utolsó bohém.

Egy szerelem története 3 felvonásban.

Kezdete este 7 és 9 órákor.

NYILTTÉR.

KERESZT KUT, FERDINAND KUT:
biztos hashajtó, mely a beleket nem ingerli
elhajásodásnál, gyomorbajoknál
és aranyernél.

RUDOLF-FORRÁS
biztosan ható szer
hólyag, vese-
bajoknál,
köszvény,
csúsz, húgy-
bántalmak-
nál stb.

VILÁGEGYŐGYHELY
MARIENBADI VÖKURÁK
Tiszán és természetesen fölfe.

AMBROSIOUS-
KUT
EUROPA LEGGAZDAGABB
VASTARTALMÚ FORRÁSA.
Kiváló vértisztító szer
sápkórna és vérsze-
génységnek.

TERMÉSZETES MARIENBADI KÚTSÓ
KUT-PASTILLÁK.
Ismeretők árványvizkereskedésekben,
gyógyszár- és drogueriákban.

STEINHARDT MULATO
ARAD, KÖZPONTI SZÁLLÓ.1914. május hó 14-én este pont fél 9 órakor
Nagy megnyitó előadás.

Fellépnek:

Hunyadi Emil Csabai Zsófi
Sziklai Benő Dóri Giza
Áldor Adolf Barna Manci
Rittka Ferenc Csabai Böske
Szabó Sándor Schindlerné
Zalai Lipót Aranyosi Klára
Thvarek jongleur Csillag Szerén
mint fáklakirály mint Pierot

The Manalaboffs zenevirtuozok
az orosz cári ház művészei.

A zongoránál Huber Sándor ül.

9 órákor. 9 órákor.

UZSONNA STRÉBERÉKNÉL.

Bohózat, írta: Glinger és Taussig. Ford: Steinhardt.
11 órákor. 11 órákor.

A KÉK DOMINÓ.

Írta: Glinger és Taussig. Ford.: Steinhardt.
Előadás után a legmodernebb parkettáncok bemut-
tatása La Belle Valois szépségdíjat nyert táncosnő
közreműködésével. 3252

Helyárak: 3, 2 és 1 korona.

Asztalok a szálló portásánál előjegyezhetők.

Dr. Králitz Lajos

és

Dr. Lukácsy Lipót

ügyvédek irodáikat

1914. évi január hó 1-től kezdődőleg
Forray-utca 2a) szám (Lukácsy-ház)
teszik által. 8272Herceg Sulkowski József Mária ur ura-
dalmainak központi irodája továbbra is
Salacz-utca 6. sz. alatt marad.

György

Menyhért és Társa

Női
Felöltőkáruháza Arad, Andrassy-tér
8. szám. (A Minorita tem-
plom bejáratával szemben.)

Legújabb tavaszi újdonságaink u. m.:

Angol felöltők

Divat köpenyek

Selyem és brochee köpenyek

Angol kostumeok

Leány kostumeok

Divat aljak

Blouseok és Pongyolák

teljes választékban megérkeztek. 1164

Szabott ár! Telefon 8-55.

A tisztviselők és katonatisz-
tek bevásárlási r. t. szer-
ződéses szállítója. :-:-:-

Üzlet áthelyezés folytán

meglepő

Németh divatáruháza

alanti olcsó árai:

Pepita szöveteiket már ...	—80
Gyönyörű nyári kosztüm már ...	2-55
Valódi gyapju szövet fek. és süté- kés már ...	2—
Ele. és színes szövetek pongyola és blouze tiszta gyapjuból már	2—
Dup a széles crepon minden divat színen már ...	2—
Mosó crepon métere ...	—50
Sz. meket minden színben már ...	1-20
Broch. selymek minden divatszínben már ...	5—
Remek szép mill fűző remek már ...	2-90

**D vat soltis se'ymek minden szinben.
Mosa arukat rendkivül olcsó árban.**

Deléneket már	—50
Szép és jó színű kart nokat	—55
N. F. schiffon ingek himzéssel	1 55
Női kézi himzett vá-zon ingek	2 50
Női schiffon nadrágok gyönyörű hímzéssel	1 80
Női hál-zabátok	2 50
Női fehér alsók himzett volánnal	2 50
Lás ter jouponok	2 50
Cliff jouponok	2 50
Himzett batist kötény	—90
Miedervédők szalag befűzéssel	—90
Gyönyörű schiffon himzések	—35
Csipkék már	—04
Rűn töző csipke rűschök	—30
Gyönyörű csipke gallérok	—90
Crepone minden szíjben	—60
Slyem ma-adék méterje	1 30
Gyermekharisnyák fekete és barna	—30
Női kötött harisnyák	—40
Műlin harisnyák minden színben	—90

**Tavaszi és nyári keztyűket
minden kivitel és színben.**

**Üzletemet a Weitzer János-
 utcából f. é. június hó 1-én
 Andrassy-tér és Salacz-u.
 sarkára a Bloch H. papir-
 kereskedése mellé helye-
 zem át.**

Kérem továbbra is t.
 verőköroim szives part-
 fogasat.

2951

Üzletberendezés

eladó,

a helyiség

kiadó.

Ö Cs. Kir. Fensége József Főherceg udvari szállítója.

Szabó Albert

ARAD, Andrássy-tér 16.

Városi és megyei telefon 239.

**Megérkeztek a legjobb, legújabb
kiviteli** 6321

jégszekrények.

Legolcsóbb és legna- gyobb raktár

**Üveg, porcellán, lámpa, mennyas-
szonyi kelengye, nászajándék, kony-
hafelszerelés, vendéglői- és kávéházi-
berendezések.**

Mélyen leszállított árak:

Vizkészlet 1 korsó 6 pohárral	...	1.50
Borkészlet 1 palack 6 pohárral	...	1.40
L'körkészlet 1 palack 6 pohárral	...	1.—
12 drb vizes pohár csiszolt üveg	...	1.40
12 „ boros pohár „ „	...	1.20
12 „ likörös pohár „ „	...	1.20
1 felszolgáló állvány 6 tányérral	...	1.20
1 cu-ortartó	...	1.40
1 felszolgáló tál 6 tányérral mély	...	1.20
v. lapos	...	1.20

Porcellán edény, kárls- bádi gyártmány

6	pár finom színes kávé- v. tea- csésze	3.—
6	személyes kávé- vagy tea-szál- let modern forma aranyozva és festve	7.50
6	személyes étkező-készlet 26 db csodaszép forma aranyozva és festve	14.50
1	remek szép angol mosdókészlet diszesen festve	9.—
1	legújabb divatu porcellán mosdó- készlet aranyozva és diszesen festve	14.—
1	majolika tészta-tál 6 tányérral diszesen festve	3.—

A'paoa evőeszközök eredeti gyári árjegyzék szerint.

**Nagy választék villany- és légszusz-
csillárokban. — Legjobb minőségű
' Wolframm izzólampák.**

Képkerevezések a legújabb kivitelben gyorsan készíttetnek.

**Legnagyobb épület üvegezési vá-
lalat.**

Jég- szekrényeim

2804

60%

jégmegtakarítással

3 VI 32 414: -1

**Sike: Űlt egy oly jégszekrényt
gyártanom, amely kevés jég-
szükséglettel különben hűte-
nek. Kentesek, mészárosok,
vendéglősök és magánosok
szíves figyelmébe ajánlom**

jégszekrény árjegyzékemet,

melyet kívánatra ingyen és
bérmentve küldök. Használ-
jégszerekre nyakra becse-
réltetnek és kijavítva ismét
jótányos árért eladotnak.

Kohn József

**bádого, vízve-
zeték berendező
Aradon**

**Gyártótelep Balthyány-utca 32.
Városi és megyei telefon 333.**

"MODIANO" CLUBSPECIALITÉ

**A LEGDRÁGÁBB
A LEGJOBB!**

*Orvosi tanácsra így a hüvelyek
mint a lapocskák nyomatlanok, de
mindenkiben benne van nyomással
az ideg és a gyomor átjárása. J. J. Fodor*

9273

Magyar királyi államvasutak.

348931—1914. sz. F. IV. a.

Hirdetmény.

Rendkívüli forgalmi viszonyok következtében a vasúti árufuvarozásra vonatkozó berni nemzetközi egyezmény 14. cikkéhez tartozó végrehajtási határozmány 6. §. (3) 2. pontja alapján, kereskedelemügyi m. kir. min. úrnak folyó évi május hó 13-án 36716—III. sz. a. kelt engedélyével a Predealon át Romániába rendelt kocsirakományu teherárúkra folyó évi május hó 15-től kezdve visszavonásig érvényesítendő három napi póthatáridőt állapítottuk meg.

Ezt a póthatáridőt az érvényben levő fuvarozási határidőn és póthatáridőn kívül érvényesítjük és élőálatok, friss hus, leölt baromfi, leölt vad, friss gyümölcs, friss főzelék, valamint tojásküldeményekre nem alkalmazzuk.

Budapest, 1914. évi május hó 14.

Az Igazgatóság.

ad. 2593—1914. pm. sz.

Hirdetmény.

Az írni és olvasni tudásnak a választói jog szempontjából való igazolására megalakított állandó bizottság által megtartandó vizsgálatok idejének megállapításáról 2593—1914. pm. szám alatt f. évi május hó 5-iki kelettel kibocsájtott hirdetménynek a vizsgáztatás idejét megállapító ama részét, mely szerint a vizsgálatok f. hó 18-ikától folytatódag d. e. 8 óráig és d. u. 2-től 6-óráig fognak megtartatni, hatályon kívül helyezem és e helyett a vizsgáztatás idejét a következőleg állapítom meg:

Az írni és olvasni tudás igazolás céljából vizsgálatok f. hó 18-ikától folytatódag d. u. 4 óráig este 8 óráig, vasár és ünnepnapokon pedig d. e. 8-tól 12-óráig és d. u. 2-től 6 óráig fognak a városházán megtartatni.

A vizsgáztatást három albizottság eszközli még pedig: az I. számú albizottság a tanácsteremben, a II. számú albizottság az anyakönyvi hivatal melletti kisteremben és a III. számú albizottság a volt főpénztári hivatal nagyertermében fog működni.

Miután az 1184—1914. számú vallás és közoktatásügyi ministeri rendelet 18. § a szerint a vizsgálatra becsájtottak jelentkezésük sorrendje szerint fognak levizsgáztatni, felhívom a vizsgálatra becsájtottakat, miszerint a vizsgára a jelentkezők jegyzékébe felvett sorrendben járuljanak a bizottság elé.

Tájékoztató megemlítem, miszerint:

május hó 19-én az I. sz. albizottság előtt a 801-től 400-ig a II. sz. albizottság előtt a 401-től 500-ig, a III. sz. albizottság előtt 501-től 600-ig, május hó 20-án az I. sz. albizottság előtt a 601-től 700-ig, a II. sz. albizottság előtt a 701-től 800-ig, a III. sz. albizottság előtt a 801-től 900-ig, május hó 21-én az I. sz. albizottság előtt a 901-től 1000-ig, a II. sz. albizottság előtt az 1001-től 1100-ig, a III. sz. albizottság előtt 1101-től 1200-ig.

május hó 22-én az I. sz. albizottság előtt az 1201-től 1300-ig, a II. sz. albizottság előtt az 1301-től 1400-ig, a III. sz. albizottság előtt az 1401-től 1500-ig.

május hó 23-án az I. sz. albizottság előtt az 1501-től 1600-ig, a II. sz. albizottság előtt az 1601-től 1700-ig, a III. sz. albizottság előtt az 1701-től 1800-ig.

május hó 24-én az I. sz. albizottság előtt az 1801-től 1900-ig, a II. sz. albizottság előtt az 1901-től 2000-ig, a III. sz. albizottság előtt a 2001-től 2100-ig.

május hó 25-én az I. sz. albizottság előtt a 2101-től 2200-ig, a II. sz. albizottság előtt a 2201-től 2300-ig, a III. sz. albizottság előtt a 2301-től 2400-ig.

május hó 26-án az I. sz. albizottság előtt a 2401-től 2500-ig, a II. sz. albizottság előtt a 2501-től 2600-ig, a III. sz. albizottság előtt a 2601-től 2700-ig.

május hó 27-én az I. sz. albizottság előtt a 2701-től 2800-ig, a II. sz. albizottság előtt a 2801-től 2900-ig, a III. sz. albizottság előtt a 2901-től 3000-ig.

május hó 28-án az I. sz. albizottság előtt a 3001-től 3100-ig, a II. sz. albizottság előtt a 3101-től 3200-ig, a III. sz. albizottság előtt a 3201-től 3300-ig.

május hó 29-én az I. sz. albizottság előtt a 3301-től 3400-ig, a II. sz. albizottság előtt a 3401-től 3500-ig, a III. sz. albizottság előtt a 3501-től 3600-ig.

május hó 30-án az I. sz. albizottság előtt a 3601-től 3700-ig, a II. sz. albizottság előtt a 3701-től 3800-ig, a III. sz. albizottság előtt a 3801-től 3900-ig.

május hó 31-én az I. sz. albizottság előtt a 3901-től 4000-ig, a II. sz. albizottság előtt a 4001-től 4100-ig, a III. sz. albizottság előtt a 4101-től 4200-ig terjedő sorrendi számú vizsgálatra becsájtottak fognak levizsgáztatni.

Arad, 1914. évi május hó 15.

Varjassi Lajos s. k.
polgármester
állandó bizottsági elnök.

Alvácza kénes hőgyógyfürdő

Arad és Hunyad megye határán. Vasúti állomás. Pósta, táviró,
május elsején megnyílt.

A századok óta gyógyításra kitűnő eredménnyel használt fürdő hévízei úgy belső mint külső használatra vannak javasolva. Belsőleg (ivásra) használva a gyógykút vizét az jótékonyan hat a belek működésére minél fogva székrekedésnél és alhasi pangásnál igen eredményesen használható.

Külsőleg (fürdésre) használva a 38° C hőmérsékletű természetes kénes hévízet, annak az izmok és ízületek csúszos betegségeinél (csúsz, reuma, köszvény, ischias, izmalmányok, csontbetegségek, bénulás) úgy heveny, mint idült alakjainál van bámulatos gyógyító hatása.

Különféle női bajok gyógyítására kitűnő eredménnyel használható a 22°—32° C. hőfokú víz.

A fürdőközösség kényelmének nagyobb fokú kielégítésére az ősz folyamán tetemes befektetéssel új fürdőház épült, teljesen modernül berendezve, uszodával és kádfürdőkkel. E fürdők vizét az ujonnan furt kut szolgáltatja, mely 113 méter mélységből tör elő, 38° C hőmérsékletű és nagymennyiségű szén-savat is tartalmaz a kénen kívül.

A gyönyörű nagy parkban épült lakóházakban 50 modernül berendezett szoba áll a vendégek rendelkezésére, azonkívül a fürdő térszomszédságában levő községben is kaphatók lakások. A fűtődényben egy szoba ára havonként 40—60 K. közt változik. Elő- utóidényben (máj. jun. szept. okt.) a szobaárakból 20% engedmény.

A fürdővendéglőben kitűnő ételek és italok. Figyelmess kiszolgálás, olcsó árak.

A hitűkhöz szigorúan ragaszkodó izraelitáknak külön rituális vendéglőjük van.

Állandó fürdőorvos, kitűnő cigányzene, tenisz és tekepályák, fővárosi és vidéki hírlapok gyönyörű kirándulólhelyek, nagy gondozott park, kitűnő ozondus levegő.

Junius elsejétől az összes motorvonatok közvetlenül a fürdő-parknál állanak meg.

Prospektussal és egyéb felvilágosítással készséggel szolgál

Berkovits Izidor,

fürdőtulajdonos.

8157

Használt élelmiszer megvételre keresetlik.

Bérmálásra

arany-, ezüst-ékszerek, órák igen mérsékelt árakban és nagy választékban szerezhetők be

8261

IGAZ SÁNDOR,

ékszerész, Minorita-palota. "Megyei és városi telefon 321. szám. " Alapítva 1902-ben.

Legszebb bérma-ajándékok

nagy választékban már
két koronától kezdve kaphatók

Gartner József

órás és ékszerésznél

3045

Forray-utca (Guttman fűszeres mellett.)

Boksa Péter

kőműves vállalkozó.

Javitást, meszelést tetszés szerinti színben jutányos árban elvállal.

Arad,

8226

György-u. 77. sz.

Legcélszerűbb szabadalmazott jégszekrények minden nagyság és kivitelben. Ház-tartási, vendéglői és nagy hűtők hentesek és mészárosok részére amerikai szerkezettel gyári áron kaphatók

Holló Testvérek

jégszekrény gyárában

Arad, Szent Pál-utca 11. sz.

Telefon 848.

3151

Különlegesség színsav és légnyomású sörkimérő szekrényekben.

Ablakredők

Valódi amerikai önműködő ablakredőnyök gyári raktára.

Gyermek-kocsik

nagy választékban.

Zimmermann Ignác

norinbergi, díszmű- és játékaru üzletében 1861

Arad, Szabadság-tér 21.

1924—1914. tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

Sonka József sikló lakos végrehajtónak Sonka György sikló lakos végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 1000 kor. tőkekövetelés és járuléka behajtása végett a kisjenői kir. járásbírósg területén levő Sikló községben fekvő s a sikló 37. sz. tjkvben A. I. 6 és A. + 2. soroz. alatt felvett beltelkes házra és szőlőre 624 korona kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1914. évi július hó 15. napján d. u. 3 órakor Sikló községében fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlanok a kikiáltási ár egyharmadánál alacsonyabb áron el nem adhatók.

Az árverezni szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár

10% át készpénzben, vagy az 1881. LX. to. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnek letenni, hogy a bánatpénzt előleges bírói letétbe helyezéséről kikiáltott letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni.

Aki az ingatlanokért a kikiáltási áránál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százalékáért megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni. Kisjenő, 1914. évi április 16. napján.

Dr. Szalay Dezső s. k.

3256

kir. járásbíró.

Veszek

vagy más tárgyakra átcserelek: zálogécsulákat, tört aranyat és ezüstöt, gyémántot és briliáns tárgyakat

Deutsch Izidor

órás és ékszerész

Weitzer J.-utca, Minorita-palota

Telefon 438. szám. 2038

Arad legnagyobb óra- és ékszer-raktára. Olcsó bevásárlási forrás.

Értesítés.

2885

Üzletfelelő és a n. é. közönség szíves tudomására adom, hogy a Varjassy Lajos és a Borona-utca sarkán levő

épület- és butor asztalos műhelyemet május hó 1-én Vécsey-utca 6. sz. alá Schweidel-utcai bejárat helyeztem át. További szíves pártfogást kér:

Erki Balázs, asztalos.

Grünberger R.

E L Ö N Y O M D A

Arad, Atzél Péter-u. 3., I. em.

Saját készítményű férfi, női- és gyermek-

Sandal-cipők

nagy választékban, ugyancsak fehér vászon és bőr utcai cipők, jutányos árért kaphatók az

2957

Aradi Cipőtermelő Szövetkezet üzletében Szabadság-tér 10. Ugyanitt nagy választék van a legújabb divatu színes cipőkből is.

Szanatorium Dr. Fasan

Spittal Millstätter tó, Karintia. Alapítva 1893. Morium leoszoktatási gyógymód kényszer nélkül és enyhe formában, ugyanígy könnyű betegeknek és üdülésre szorultaknak általában. Prospektust ingyen.

1058

Telefon 595.

Költözködők figyelmébe.

Ajánljuk nagy választékú jól berendezett modern villanycsillárainkat, ugyancsak elvállalunk villamos és gázcsillárok átszerelését leggyorsabban és legintényosabban. Szíves megkereséseket kérünk:

Pálkás Lajos és Társa

villanyműszerészek

1201

Arad, Deák Ferenc-utca 7.

Perfekt mérlegképes

könyvelőt,

lehetőleg szakmabelit

keres

helybeli fa-nagykereskedő cég.

Ajánlatok postafiók 72.

sz. alá kéretnek.

3245

az elasztikus
PALMA cipősarok
figyelje meg
TARTÓSSÁGÁT

9261

Permetező javítások
elfogadtatnak.

PATENT.

Egészségi
kutszivattyuk.

E kutszivattyuk a kut-aknában képződő mérges gázokat és egészségtelen levegőt elvezetik, a fagy-csapon alkalmazott zuhany mindig friss, tiszta levegővel hozza a vizet érintkezésbe, miáltal a víz is mindig friss tisztó és egészséges marad. Mivel pedig az akna fedett, a levegőben uszázó baktériumok az aknától elzártnak és így fertőzés alig történhet. — Az egészségi szivattyuk télen nem fagynak be, nyáron pedig állott víz nem marad benne.

E szivattyuknál minden fa alkatrész mellőztetik, mert ezek viznyálka képződik ami a kolera, tifusz és más egyéb betegségek bacillusának valóságos tenyésztelepeivé változhat.

1121

Régi rendszerű kutszivattyuk átalakítását elvállalok.

Patent tűzfecskendők.

Patent borszivattyuk.

Hönig Ottó

M. kir. szabadalmazott

szivattyu készítőnél

Arad, Rákóczi-utca 27.

(Egy tanonc felvétetik.) Permetező javítások elfogadtatnak.

Szőlőkötöző-fonal

**elsőrendű három és négy águ
karikás és zöldhajtás kötözésre**

Ponyvák, zsákok, szalmazsákok

Legjobbbeszerzési forrása

Erdélyi és Bácskai Iparáruraktár REICH B. KÁROLY FIA ÉS TÁRSA
cégnél Andrassy-tér 6. szám. (Verbos-ház.)
2241 Városi és megyei telefon 649.

A volt

Sakkszövetség

és

1808

Iengyelclub

fényes berendezése

többek között baccarat-asztal, kártyaasztalok, uri szobák, bútorok, festmények, csillárok, szőnyegek stb. stb. **egészben vagy darabonként is eladó.** A helyiség részenként, garzon lakás, üzlet vagy iroda részére azonnalra kiadó. Buda pest, Andrassy-ut 35. I. emelet.

Kalmár József

villanyszerelő

Arad, Salacz-utca 2. sz.
Telefon 242. Telefon 242

Ajánlja

költözködők figyelmébe: villanyos világítási berendezéseket villanyos csengő- és telefon berendezéseket s minden e szakmába vágó munkát. Pontos és gyors munka. 481

Raktáron tart:

Villanyos csillárokat, villanyos fő edényeket, villanyos vasalókat, villanyos hajszárítók, Wolfram lámpákat és mindennemű villanyos cikkeket. 461

Építő'ők figyelmébe!

Éberlein Ferenc

képesített kőműves mester

Arad, Varjassy Lajos-u. 173.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát, u. m.: épületek tervezését és annak keresztülvitelét. Javításokat jutányosan eszközök. Költségvetéseket és tervezeteket díjtalanul készítik! Szíves pártfogást kérve, kiváló tisztelettel

Éberlein Ferenc

3093

kép. kőm. mester.

**Dearling for
Gentlemen**

világhírű

Szivarkahüvely

sterilizált antinikotin tartál.

Minden dobozban 120 darab

Ujdonság!

Kapható:

ARADON

különlegességi dohány-
tőzsdeben. 461

Üzletáthelyezés!

Értesítem a n. é. közönséget, hogy a mai naptól kezdve üzletemet a zsidó-templom épületből az

Asztalos Sándor-utca 8. sz. alá

(volt Spielmann-házba) saját házamba helyeztem át. Üzletemben mindenféle déli gyümölcs, narancs, citrom, zöldség újdonság, főzelékek, kóser füstölt hús, virsli, liptói túró, felvágott, legfinomabb gyümölcspálinkák, finom tearumok és mènesi butellás borok és kőbányai sör zárt palackokban kaphatók. — Dunai és tiszai halak naponta friss állapotban fognak üzletemben elárusítani. A t. közönséget felkérem, ha élő halakat óhajt vásárolni, úgy minden hét csütörtök délutánján szíveskedjék üzletembe elfáradni, ahol az érkezett halakat élő állapotban megtekintheti. — Szíves pártfogásért esedezem. Kiváló tisztelettel 2861

Luttwák József

Asztalos Sándor-utca 8. sz.

Az Árpád-téri üzletberendezéseladó.

Figyelem a címre!

Nem összetéveszteni!!

Ha kerékpárt vagy jó varrógépet akar venni látogasson meg, ahol könnyen meggyőződhet, hogy nálam csak a **legjobb gyártmányú gépek** kaphatók **feltűnő olcsó árakban**, esetleg kedvező részletfizetés mellett is. **Javítások legszakszerűbben, jutányosan elkészíttetnek.** — Mérlegjavításokat állami hitelesítéssel válllok. Síracsokat olcsón készítek. — Szíves pártfogást kérek

Hammer Zsigmond

lakatos, műszerész és mérlegkészítő

Arad, Boros Beni-tér 2. sz.

Telefon 370.

1923

**Leltározás alatt felhalmozott raktár folytan
legjobb és legszebb ernyő s francia fűzők.**

NASSAN R.

ernyő- és fűző-különlegességi üzletében

Arad, Szabadság-tér 19. alatt,

már 1 K. 90 fillértől kezdve árusítatnak el, ahol **javítások és áthuzások** is a leggyorsabban és legjutányosabban, szakszerűen eszközöltetnek.

**Köhögés,
rekedtség és
elnyálkásodás**

ellen megbízható és leg-
jobb hatású szer a

Tussinal-cukor

Ára 70 fillér.

Tussinal-tea

Ára 70 fillér.

Ha tyúkszeme van és győtri
nagy kin,

A legjobb gyógyszer
az Anagallin.

Ára utasítással 70 fillér.

**A mértéktelen do-
hányzás-szenvedély**
legbiztosabb, legegészsé-
sebb és legkellemesebb el-
lenszere a

Menthol-cigaretta

1 darabnak az ára, mely hosz-
szu időre elég: **1 korona.**

Egészséges és izmos lesz,

Ha „Doré-sósorszesz“-t vesz,

Mert csak egyedül jót tesz

A valódi „Doré Sósorszesz“

Egy eredeti üveg ára 1 kor. 10. f.
és 2 kor. 20 f. Próbáüveg 44 f.

Fenti szerek kaphatók az egyedüli készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszertárban ARAD, ANDRÁSSY-TÉR 23. SZ.

(A megyeházzal szemben.)

A mult évi nagymérvű molykár, mely hegyaljánk szőlőtermését csaknem teljesen elpusztította és a szőlőt is elférgesítve, e közkedvelt gyümölcsöt majdnem élvezhetlenné tette, arra indított, hogy a nem sok eredményre vezetett kukacszedés és irtás helyett a molypillék irtására hívjam fel gazdatársaim figyelmét.

Evégből egy molyfogó lámpát konstruáltam, mely a rajzás idején esténként kiállítva és kivilágítva, derengő fényével az esthomályban összegyűjti a röpködő molypilléket, melyek a lámpafalak enyves oldalán megragadnak.

Ilykép anélkül, hogy a növényzetben kárt okoznánk vagy a védekezésre nagyobb költséget fordítanánk a pilangók elpusztítása által menekszünk meg a kukacok kártételétől, melyek irtása az eddigi tapasztalatok szerint elég nagy költséggel, de csekély eredménnyel járt.

Az általam konstruált molyfogólámpa, mely darabonként 2 kor. 40 fillérbe kerül, arányból holdankint 3—4 darab állítandó fel **Gutori Földes Kelemen** gyógyszertárában tekinthető meg, hol a lámpák megrendelhetők és kaphatók.

A molyfogólámpák papírral vannak bevonva, melyek az én utasításaim szerint a Földes gyógyszertár által készített ragacsos lesznek bevonva s esténként kis mécsekkal kivilágítva.

A ragacs illata, valamint a lámpa derengő fénye a körzetből odavonzza a molylepkéket, valamint a többi kártékony éjjeli pilléket is, melyek ezen ragacsnak nekiröppülve, odatapadnak.

Miért is melegen ajánlom ezen általam gyakorlatilag kipróbált és olcsó védekezést szőlősgazda társaim szíves figyelmébe **Dr. Páris Lajos, szőlőbirtokos.**

Bérmaruhák

izléses kivitelben, jutányos árban készülnek

Ugyanott

Deutsch Anna

gyermekruha divattermében

Szabadság-tér 5—6. sz.

fizető-lányok

és

tanuló-lányok

magas fizetéssel azonnal felvétetnek

283—1914. g. sz.

Versenyárgyalási hirdetés.

Arad sz. kir. város tanácsának 1257. és 1260—1914. számú határozata szerint a báró Andrási Károly alapítványi gyermekkorház fertőző pavillonjának központi fűtés berendezésére versenyárgyalást hirdetek.

Készítendő központi melegvízfűtés berendezés c. a. 1200. m³ összterfogatú helyiség fűtésére kazánberendezéssel, csővezeték és tartozékaival, fűtőtestek és tartozékaival az összes felszerelési, szállítási, kőműves és helyreállítási munkával együtt, mely munkálatokra csak együttesen tehető az ajánlatok. Az ajánlatok beadási határideje 1914. évi május hó 25. d. e. 1/11 óra.

Feltételek: A versenyárgyaláson minden hazai iparos részt vehet, ki ipara gyakorlására engedéllyel bír. Azon pályázók, kik a szóban lévő munkálat teljesítésére hatósági engedéllyel nem bírnak, kötelesek ajánlatukban ily képesítéssel bíró megbízottat megnevezni, és képesítését okmányilag igazolni. Azon ajánlattevők, kik Arad sz. kir. város közönségével üzleti összeköttetésben nem állottak, tartoznak megbízhatóságukat azon kereskedelmi és iparkamara bizonyítványával igazolni, melyhez vállalatuk telepe tartozik.

Az ajánlatok pecséttel lezárt borítékban egy koronás bélyeggel ellátva a fenti nap d. e. 10 órájáig nyújtandó be.

Az elkészített vagy szabálytalan ajánlatokat nem vesszük figyelembe. Az ajánlatok a városi mérnöki hivatalban 2 koronáért kapható, mintán az egységarak végösszegek pontos leírása és a végeredmények számokkal és szavakkal való pontos feltüntetésével adandók be. Minden vállalkozó a pályázaton saját rendszerével vehet részt, de mellékelve részletes költségvetést, pontos műszaki leírást és fűtőanyag szükséglet számítását.

Az ajánlatokhoz 5% bányapénznek a városi pénztárba való letételét igazoló nyugta csatolandó.

A munkálatokhoz kizárólag hazai anyag használható és honi munkások alkalmazhatók. Ez irányban vállalkozó a városi mérnöki hivatal közlegel ellenőrzésének veti magát alá.

A munkát elnyerő vállalkozó tartozik az 5% bányapénzt 10% biztosítékra kiegészíteni.

Fenntartjuk azon jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül az ajánlott árakra tekintet nélkül szabadon válasszunk.

A munkák az odaitélesi határozat kézbesítésétől számított 14 napon belül megkezdendők, s oly erővel folytatandók, hogy a megkezdéstől számított 8 héten belül teljesen készen átadhatók legyenek.

Ajánlattevők ajánlatukkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

Ha vállalkozó a munka feltételeknek részben vagy egészben eleget nem tenné: jogunk van őt a vállalatától minden további beavatkozás nélkül elmozdítani és a munkát kárára és veszélyére másnak kiadni.

Amennyiben többen együttesen tesznek ajánlatot: már az ajánlatban megnevezendő azon egyén, aki a munkálatokat vezetni fogja, társai nevében a munkálatokra vonatkozó rendelkezéseket és utasításokat átveszi s a folyósított járandóságokat felveheti.

Nyilatkozatban kitéendő az is, hogy az ajánlat tekintetében az ajánlattevők egyetemlegesen felelősek.

Az ajánlatban világosan és határozottan kitéendő, hogy ajánlattevő a feltételeket ismeri és elfogadja.

A versenyárgyalás a fent jelölt napon és időpontban az ajánlatok felbontásával veszi kezdetét. Az ajánlatok felbontásánál az ajánlattevők vagy igazolt képviselői jelenlétének.

Az ajánlatok felett Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottsága dönt.

Távíratilag beadott ajánlatokat figyelembe nem vesszük.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1914. évi május hó 4-én tartott üléséből.

A gazdasági szék.

Használt ólom

megvételre kerestetik.

Uránia színház.

Kedden és szerdán

A világ legjobb Norelli filme

Az összeesküvők árulója

világtörténelmi tragikomedia 3 részben:

Az Ambrosio gyár idei remeke!

„MATTEINE“

poloska- és molyirtó vállalat

Elvállal teljes bérházak, szállodák, intézetek, nagyobb magánlakások féreg elleni biztosítását csekély évi bérért — Poloskák és ezek petéinek végleges kiirtását egy évi jótállás mellett. A tisztítandó szobákból sem a bútort, sem semmi más nem távolítatik el s így az irtási munkát a háztartásban semmi kárt, vagy zavart nem okoz!

2891

Arad, Tabajdi Károly-utca 1. sz.

Telefon 10-45.

Apró hirdetések.

Az Aradi Közlöny mindennap eljut számtalan városba, faluba és pusztába, tehát sok embernek kerül a kezébe. Minden embernek lehet naponta valamit eladásra kínálni, vagy megvételre keresni az Aradi Közlöny apróhirdetéseitől (pl. munkát, árut, szolgáltatást). Az eredmény biztos.

Az apróhirdetésekre vonatkozó tudnivalók, ahol a hirdetés mellett: „Bővebbet, vagy cím a kiadónak” áll, közelebbi adatok olvashatók az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalának előcsarnokában elhelyezett táblán.

HÁZASSÁG.

Csinos, vagyonos vidéki uriaszony házasság céljából megismerkedne főtisztviselővel. Levelet „Komoly” jeli géré Arad, postarészt. 3273

LEVELEZÉS.

Vénus kézfinomító a legjobb, mely a kezét három nap alatt bárszínűvé és fehérré varázsolja, 1 üveg 70 fillér. Kapható a Központi Drogeriában. 2201

ALKALMAZÁST KERES.

Az összes irodai teendőket jártas, utazásra kiválóan alkalmas magyar, német, szerb, román és horvát nyelvet beszélő jómegjelenésű fiatal ember állást keres mint utazó vagy irodai munkás, kitűnő referentia. Cím a kiadónak. 3271

A legjobb minőségű

gyertyánfa-bábuk és 1-ső oszt. „Lygnum-sanktum” teke-golyók nagy választékban kaphatók

Bauer Gyula

Arad, Minorita-palota.

Videki megrendelések gyorsan és pontosan elintéztetnek. 1547

Irodai teendőkben jártas perfekt magyar román gépi-önő állást keres. Cím a kiadónak. 3259

Egy magányos, középkorú nő háztartási állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 3258

Reichsdeutsches Fräulein sucht Stellung. Gefl. Zuschriften unter „Sofortiger Eintritt“ an die Expedition erbeten. 3266

INGATLAN.

Egy ház melyben jóforgalmu hentes, fűszer, és korema üzlet van, eladó Cím a kiadóhivatalban. 3199

Házeladás. Baross-park közelében egy emeletes ház két lakással eladó. Cím a kiadóhivatalba. 3254

KIADÓ LAKÁS.

Új intézmény Aradon! Lakásnyilvántartási iroda Deák Ferenc-utca 8. (Messenger Boy-vállalat) Lakást kiadóknak és keresőknek figyelembe ajánlva. Elengedő csekély díjszabás. Telefon 816. 2840

Boros Beni-tér 20. számú bérházunkban, 1-ső emeleten egy 5 szobás erkélyes lakás azonnal kiadó. Bővebbet Laendler Aladár gézfűtősz. Irodája nyújt. 3220

Boros Beni-tér 20. számú bérházunkban II. emeleten egy 2 szobás lakás 1. évi augusztus 1-re kiadó. Bővebbet Laendler Aladár gézfűtősz. Irodája nyújt. 3220

Kiadó lakás. Legmodernebb berendezéssel egy 5 szobás lakás, mely áll 3 utcai és 2 udvari szobából és a szükséges mellékhelyiségekből azonnalra kiadó. Értekezhetni Petőfi-utca 10. sz. alatt a házfelügyelőnél. 2005

Az Andrássy-téren az első emeleten, a főtér mellé közepén, egy utcai lakás azonnalra, vagy augusztus hó 1-re kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Tiszta faj 2 éves szentbernáthegyi kutya 70 koronáért eladó Dömter-utca 30. szám alatt. 3265

Bérmálásra arany, ezüst ékszerek, órák, igen mérsékelt árakban és nagy választékban szerezhetők be Igaz Sándor ékszerésznél Minorita-palota. Alapítva 1902. évben. Megyei és városi telefon 321. 3263

Vaj eladás. Értesítem a nagyközönséget, hogy tejgazdaságom megnyitott és minden nap friss, valódi teavaj kapható. Kiloja 8 korona. Reisenbücker József, szapáryligeti tejgazdasága. 3267

Veszek a legmagasabb árban uraktól levett férfi ruhát, utazó és városi bundát valamint mindenféle egyenruhát. Bleier Ignátz, ruhakereskedő Szent Pál-utca 12. 2383

Acélos, tartós, kristály tiszta

jég

háztartási célokra naponta házhoz szállítva 5 és 8 koronás adagokban. Aradi Jégtelep Petőfi-utca 7a. Telefon 199. sz. 2297

Hírneves halmagy vidéki málnaszörp 5 kgmos posta kanna franco 8¹/₂ korona. Gyógyszertár, Nagyhalmagy. 3039

Kölni víz eredeti recept szerint készítve, legjobb minőségben „Központi Drogeriában” kapható. Egy üveg —.50, —.90, 1.90 és 3.— korona. 2201

Legjobb lugmentes arc- és kézmosó a Hygea szappan 40 fillér, Lanolin szappan 50 fill. Mindkét szappan tiszta növényi szilárdítókból készül, lugmentes, a legfinnyásabb arcú hölgyek és gyermekek, csecsemők mosására legalkalmasabb. Legtartósabb, legfinomabb és leghatásosabb fűdőszappan az Angol fűdőszappan, óriási darab 70 fillér. Dr. Földes és Hehs Arad. Földes gyógyszer-tára Batthyány u. 1224

Bérma ajándékok legolcsóbb beszerzési forrása 3059

Losonczy Lajos és Tsa

Órák- és ékszerésznél Szabadság-tér 1. szám.

Arany női órák	12 koronától
Arany nyakláncok	10 koronától
Aranygyűrűk	6 koronától
Arany fűgők	5 koronától
Fü ezüst óra	8 koronától
Nikkel óra láncsal	4 koronától stb.

Szives pártfogást kér

Losonczy Lajos és Tsa

Órák és ékszerész.

Védekező szerek

szőlő, gyümölcs és mezőgazdaság részére.

Rézkénpor

peronospora ellen.

Vizben oldható kén-só

oidium ellen.

Füsttámasztó anyag

szőlőknek fagy ellen való megvédésére.

Vizben oldható gyümölcsfa-carbolineum

téli permetezésre

mészkenlé

téli és nyári permetezésre gyümölcsfák gombabetegségei ellen — darabos kén — rudkén — közönséges és asbest-kénlap — rézmészpor — chlorbaryum repaféreg ellen carbolpor carbolsav — cresolum fertőtlenítésre.

Elismerő levelekkel szolgálunk.

Dobiaschl J. és Dörner Testvérek, vegyitermék gyárai **ARAD.**

Telefon 165. 1591

Bérmaruhák

batiszt és grenadinból legelegánsabb kivitelben és legjutányosabb árban szerezhetők be

Stern Cecilia

kész női és gyermekruha áruházában Arad, Forray-u. 2.

3243

FOG-

tómések, aranyból, platina, arany és ezüst, amalgamból és a fog színével azonos porcellánból.

FOG-

koronák, hidak, egész fogsorok szápadlás nélkül aranyból, platínából vagy porcellánból.

FOG-

kövek eltávolítása, fogakfehérítése és hibás fogsorok átalakítása, valamint javítása.

FOGHUZÁS. Tizenhét éves fogtechnikai gyakorlatom, amely idő alatt Berlin, Lipcse, Brüsszel és Londonban nemkülönben Amerikában a leghíresebb fogspeciálistáknál mint asszistens működtem, továbbá tekintve azt, hogy műtermem a mai kor legtekélyesebb műszereivel van felszerelve, elég garanciát nyújt, hogy még a legkényesebb esetekben is a legteljesebb mértékben megfelelhessenek.

TELEFON: 10-11. SZÁM. 1025

JACOBI GYULA vizsg. fogtechnikus Szabadság-tér 4. Bajárat Eötvös-utca 17.**APRÓ HIRDETÉSEK****ÜZLETEK.****Jóforgalmu vendéglő**

istálló, ól, szén és egyéb hozzátartozó mellékhelyiséggel együtt, azonnal eladó. Nagyvárad-ut 4. szám. 8197

Jóforgalmu

üzlet korezmával együtt azonnal eladó. Cím a Földhivatalban. 8281

Jó forgalmu vendéglő

bázzal együtt eladó. Cím a kisdóhivatalban. 2930

KÜLÖNFÉLE.**Szombaton este**

színházban 8-ik sorban ülő hölgyet, ki ridikülömet tévedésből elcserélte és elvitte (benn vasúti arcképes igazolvány és pénztárca) kérve kérem legyen oly jó és a lap kiadóhivatalába adja be. 8267

Hajbetegségek

ugy keletkeznek, hogy elmulasztja a hajnak s a fejbőrnek gondozását, ezt meggátolhatja a kitűnőnek bizonyult Dr. George Robert American Hair Petroljával. Kapható a Központi Drogeriában. 2201

Ezerjófű

gyomor elixír. Emésztési zavarok, étvágytalanság, felfúvódás, gyomorégés, émelygés, hányás, hányinger, szédülés, gyomorgörcsök, székrekedés, bélrenyheség, bélférges (glisták) bélbacteriumok ellen. Ára 1 és 2 korona Rak-tárak Hehs Vilmos gyógyszer-tára Aradon, Batthyány-utca és gutori Földes Kelemen gyógyszer-tára Aradon, Deák Ferenc-utca. 5180

Épületbádogos

és vízvezetési munkákat, ugy-szintén tetőfestést és javításokat legszakoszerűbben és legolcsóbban elvállalok vidékre is. **Sztojka Kálmán Arad, Weitzer János- és Batthyány-utca sarkok.** 1281

Szőrmék, ruhaneműek,

szőnyegek megóvására ajánlunk molykeveréket 20 és 40 filléres csomagokban, legfinomabb resublimált Naftalint, kiló 1 korona. Terpentín olajat kiló 2 korona. Pachsulí levelet, kiló 3 korona. Rovarport szoró dobozokban 20 fillér, bádog dobozokban 80 és 60 fillér. Légy irtó szereket, légy fogókat, Zacherlint, stb. Földes gyógyszer-tár Deák Ferenc-utca, Hehs gyógyszer-tár Batthyány-utca. 1224

Bármilyen

bádogos és vízvezetési munkát készít **Diamant Jenő** Arad, Weitzer János és Kazinczy-utca sarkán. 2991

Alulirt helyen ELADÓ

égetett téglá, homok

és egy homokbánya. 3280

Flórián-u. 6/b sz., 3-ik ajtó.

Eladó könyvnyomda Szegeden.

Villanyerőre berendezett teljesen felszerelt **nyomda** jutányos árért eladó. Bővebb felvilágosítást ad: 8768

Kertész József Szeged,

Párisi-körut 25. szám.

1780—1914.

Adófizetés iránti hirdetmény.

Alulírott városi adóhivatal ezen-nel felszólítja mindazokat az adózókat, akik a várcsi adófékönyvben előírt és az 1909. évi XI. tc. 26 §-a értelmében esedékes adó tartozásukat e hó 15-ig be nem fizették, hogy azt járulékaival együtt a jelen hirdetmény közzétételétől számított 8 napon belül, vagyis e hó 24-éig az alulírott városi adópénztárba annál is inkább fizessék be, mert ellenkező esetben ellenük a zálogolási eljárás azonnal meg fog indíttatni.

Arad, 1914. május 15.

A városi adóhivatal.

Bérmaszülők

a legszebb és legcsinosabb bérmaajándékokat **jutányos árban** szerezhetik be

HIRSCH JENO

órák és ékszerésznél

Arad, Forray- és Rakóczy-utca sarkok.

Kérem a kirakataim megtekintését, hol minden egyes tárgy a legolcsóbb árban van feltüntetve. 3145

Erdély**gyöngye****az Előpataki****ásványviz, el-****ősmert legjobb****üdítő és gyógyító ital.****Főraktár: Éles Arminnál, Aradon,**

2953

Félliteres üveg 26 fillér.

Literes „ 36 „

2418—1914. tklvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

Imre János végrehajtónak Kádár Tódor és tsa. végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 200 korona tökekövetelés és járuléka behajtása végett, a kisjenői kir. járás-bíróság területén levő Nadab köz-ségben fekvő, s a nadabi 218 sz. tjkvben A. I. 4. sorsz. alatt felvett beltelkes házra 867 kor. és az ugyan-ottani 291 sz tjkv-ben felvett beltelkes házra 946 korona kikiáltási árban eirendelte.

Az árverést 1914. évi június hó 22. napján d. e. 9 órakor Nadab község-házánál fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlanok a kikiáltási árnál alacsonyabb áron el nem adhatók. Az árverés által a C) 11., C) 11., C) 13., C) 14. alatt bekebelezett szolgalmi jogok nem érintetnek.

Az árverezni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881.

LX. tc. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnek letenni, hogy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kikiáltott letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni.

Aki az ingatlanokért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni.

Kisjenő, 1914. évi április hó 28. napján. 8255

Dr. Szalay Dezső, s. k. kir. jbró.

Ha ékszert vagy órát akar venni**bérmaajándéknak,**

akkor a saját érdekében áll, ha megnézi a kirakat és az üzletben az e hónapba érvényes árat, amelynél még egy

Végeladás

sem olcsóbb. Mert csak úgy lehet végeladást hirdetni, ha az engedélyért 200 koronát és a napl bevételből 10 százalékot fizetnek a hatóságnak. — Ezt mind megtakaríthatja, ha az ékszer és óra ajándékait

Zinner Vilmos

műorás és ékszerésznél szerzi be

ARAD, Forray-utca, Szabadság-téri sarokház. 6682

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy**angol uri szabó üzletemet****Eötvös-utca 5. alá helyeztem át.**

Raktáron tartok mindennemű bel- és külföldi divatszöveteket a legnagyobb választékban. Mintákkal készséggel szolgálok. A nagyérdemű közönség pártfogását kérve ma adok kiváló tisztelettel

Klein Ferenc,
angol uri szabó.

Alapított 1845.

Telefon 457. szám.

Neumann M.

uri szabó, os. és kir. udvari kamarai szállító,

9471

férfi-, fiu- és leánykaruha-telepe ARAD.

Elismert legjobb minőségű áruk kifogástalan kivitelben
Külön osztály mértékszerinti megrendelésekre. Raktárak az ország minden
nagyobb városában. A tavaszi nagy képes árjegyzék megjelent. Kivánatra ingyen és bérmentve.

Varga D. Dani Füző és ernyő külön- legességek készítője

Arad, Andrassy-tér 20. Központi szálló mellett.

Telefon 808.

RADÓ GYULA

NŐI FELÖLTŐ ÁRUHÁZÁBAN

==== ARAD. =====

KOSZTÜM UJDONSÁGOK

cottelen, pepita és más divatszövetekből
legjobb szabás már 35 koronától kezdve.

Legujabb divatu női felöltők

Rövid divatfelöltő,
Sportkabátok,
Selyem felöltők,
Fehér kabátok,
Gyermekek felöltők,

Leányka ruhák,
Bluzok,
Pongyolák,
Aljak,
Lüster- és gummiköpenyegek

rendkívül nagy választékban.

1888

Gyászruhák és gyászbluzok.

Szabott árak!

Telefon 238.